

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 20 (851) GEGUŽES - MAY 19

• 1966 • JAUNIMO METAI • 15 ct.

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA •

TEL. 368-6813

Ženkla ir vadai

Kur susitelkia du ar trys, atsiranda ir vadas — net draugu tarpe. Jis galbūt tais atvejais tėra "primus inter pares" — pirmas tarp lygiųjų, bet vistiek vadovas. Didėsniame visuomenės telkinyje vado pozicija dar labiau išryškėja. Ten jis atsistoja visuomenės priekyje ne tik kaip iš jos išaukęs, bet ir ją praaugęs. Jis tampa tokiu ne dėlto, kad visuomenė dirbtinai jį padaro vadu, bet dėlto, kad jis prisiveržia savo asmenybe. Jis tarytum sušvinta gilesne protine jėga, toliau siekiančiu pramatymu, valingu charakteriu, laujančiu sutiktas kliūtis, ir giliu pajautimu visuomenės troškimų. Neveiktui sakoma, kad plačios visuomenės vadas tarsi klijuoja savyje visuomenę, kad jame, kaip veidrodyje, atsispindi visuma. Tokius vadus visuomenė gerbia, kartais net dievina, nes juose įžiūri savo pačios balsą. Bet tokių vadų išauga retai. Žymiai dažniau iškyla vadai ne natūraliu išaugimu iš tos visuomenės, bet grupinės ar karinės jėgos kėliu. Tai nėra tikra prasme vadai, bet botagai. Jie negali vesti visuomenės, o tik ją varyti, stumti. Jie neturi uždegančios galios, o tik vienintelę priemonę — botagą, kuri demonstruoja per savo policiją, kariuomenę, asmenines gvardijas ir panašiai. Tokių vadų buvo apšiai praityje, netrūksta ir dabartyje. Jie tam tikruose kraštuose laikada gal ir reikalingi, bet jų karjera pasibaigia su valdžios griuvimu.

Išveinėje mūsų visuomenėje prievartinis vadų iškėlimas neįmanomas. Čia galima laukti tik natūralaus vadų išaugimo. Stebint visą pokarinį lietuvių visuomenės gyvenimą, susidaro gana paradoksiška nuomonė: vadų yra, vietomis net per daug, bet visuomenės vadovavimas, ypač politinėje srityje, nėra pakankamai tvirtas ir aktyvus. Lietuvių visuomenė viršūnėse neįsijaučia nei tvirtos rankos, nei apdairaus, pramatantio vadovavimo. Galbūt dėlto, kad ir Lietuvoje neturėjome sąlygų ugdyti platesnio masto visuomenės vadams. Antra, išveinėje aplamai sunkiau sudaryti vieną vadovybę. Juk čia neturime valstybinės drausmės priemonių — viską reikia atremti į gerą valią bei savanoriškumą. Užtat čia geriausia dirva pasireikšti vadams, sugebantiems vadovauti savo moraliniu svoriu. Trečia, išveinėje mūsų visuomenė neturi progos pasireikšti visuotiniuose politinėse rinkimuose, per kuriuos galėtų išryškėti nevienu visuomenės vadas. Vyresnioji karta, kuri yra apsiiratusi su esama būkle, to klausimo nekelia. Jai tik rūpi, kam reikės pavesti dabar turimas pareigas. Jaunesniesiems gi kyla pačios struktūros klausimas, būtent, kaip bus sudaromos politinės viršūnės ateityje? Ar tuo pačiu nuo visuomenės atsisijusi keliu? Tai klausimas, kuris šiandien dar neturi atsako.

Kas bevadovautų ir kaip tie vadai beatsirastų, ypač svarbu, kad jie mokėtų skaityti laiko ženklus. Mūsųose yra sakoma, kad "valdičia geriau žino", tačiau tas posakis nevisuomet pasitvirtina. Kai baigiantis II D. karui amerikiečiai vedė prosovietinę politiką, daugelis gyvė didžiulius vadus, kaip toli pramatantius politikus, o paprastai žmonės matė, kad jie daro didžiulius klaidas. Šios šandien tapo fatališkomis, ir sunku jas beaitaisyti net ir su atmine galybe. Didieji politikai tada nemokėjo skaityti laiko ženklų. Ryšium su tuo kyla klausimas, ar lietuvių išveinėje politika moka juos skaityti? Visa eilė įvykių verčia susimąstyti. Pvz. sovietai derasi su britais dėl Baltijos kraštų aukso bankuose. Apie tai sužinojo tik iš britų spaudos. Kas daro mūsų veiksmus, vargu ar kas žino? Madrido radijas sustabdo lietuviškas transliacijas. Kas daro bei kaip reaguoja mūsų žiniasklaida? Berods, ragina tylėti ir laukti. Pasklido žinia, kad pvz. prezidentas De Gaulle birželio mėnesį vyks Maskvon, kur gali būti palietis ir pavergtųjų kraštų klausimai. Kas daro mūsų viršūnės? Tylė. Tik, matyt, neiškęntusi Vokietijos Lietuvių Bendruomenės tarybą paskatino siųsti prezidentui De Gaulle telegramas. O kur mūsų politinė vadovybė? Kodėl gi ji užsidarė stikliniame bokšte ir neorientuojasi visuomenės? Kai Vatikanas užkliudė mūsų diplomatią, visuomenė subruzdavo. Kodėl gi nepanaudojamas tos visuomenės balsas kitais atvejais? Pr. G.

KANADAI GRESIA AMERIKA?

Ką pasirinks Kanada? Nepriklausomybės ar kolonizaciją. Tokį klausimą svarsto buvęs finansų ministras Walter Gordon knygoje "A Choice for Canada". Joje jis pasisako prieš užsienio kapitalo plaukimą Kanadon. Kanados ekonomistai betgi nesutinka su Gordon nuomone. Jie į padėti žiūri iš praktiškos pusės. Pirmiausia Kanada neturi užtektinai gyventojų, kad galėtų būti ekonomiškai nepriklausoma; gyventojai yra pilni provincinio šovinizmo ir negali rasti bendros kalbos. W. Gordon idėjos kol kas neberanda populiarumo. Anot jo, "didžiausias pavojus Kanados nepriklausomybei gresia iš JAV. Kanadai neturėtų rūpėti, kas dedasi Pietų Amerikoje. Kanadiečiai turėtų stengtis įtikinti pasaulį, kad karas Vietnamo esąs beprasmiškas." Tai W. Gordon žodžiai. Kaikurie komentatoriai mano, kad Gordon būsiąs kandidatu į liberalų vadus, kai Pearsonas pasitrauks. Dabartinis finansų min. M. Sharp su tokiais W. Gordon idėjomis nesutinka.

Pasaulinėje parodoje Montrealyje bus galima pamatyti daug kultūrinių parengimų, ypač operų. Jau pasirašyta sutartis su Vienos valstybine opera, kuri pastatys 5 operas ir duos 13 spektaklių. Parodos vadovybė turės pasirūpinti tik operos personalo apgyvendinimu. Visas kitas išlaidas padengs Austrijos vyriausybė. Taip pat dalyvaus Švedijos karališkoji opera iš Stockholmo ir Hamburgo valstybinė opera.

Ministeris pirm. L. B. Pearson, kalbėdamas Nijorko Columbia universitete, pareiškė, kad Kinija turėtų būti įleista į Jungtines Tautas. Tą patį jis pakartojo ir kalbėdamas su Jungt.

Tautų gen. sekretoriumi U. Thant.

Neturtingiems kelias į viršūnes nėra lengvas, — pareiškė Carleton (Otavoje) universiteto profesorius J. Porter, kuris praėjusiais metais parašė knygą "Vertikalinė mozaika". Toje knygoje jis iškėlė faktą, kad Kanados viršūnėse yra susimėję anglosaksai protestantai arba WASPs (White Anglo-Saxon Protestant). Pagal jį, ta pati padėtis egzistuoja ir dabar. Profesorius Porter kalbėjo mokytojų federacijos suvažiavime ir pabrėžė, kad neturtingiems studentams yra sunku baigti universitetą.

Kanados šiaurėje gyvenantiems eskimams leidžiama palikti savo senas tradicijas. Federacinės vyriausybės įstatymai jų nesuvaržo. Pvz. šeima, turinti daugiau vaikų, padovanoja vaiką bevaikėi šeimai. Jokių pamėstinukų ar patenkančių į prieglaudą eskimų vaikų nėra.

Bankrotuojančių firmų skaičius Kanadoje vis didėja. Ontarijo provincija stovi pirmoje vietoje. 1965 m. Ontarijo provincijoje bankrotavo net 1250 bendrovių. Visų bankrotavusių firmų nuostoliai siekia virš \$500 mil. Vien tik Atlantic finansų bendrovės suma buvo \$120 mil. Tikimasi, kad bus sugriežinti įstatymai bankrotavimo pareiškimams įteikti.

Albertos provincijoje atrasti nauji alyvos šaltiniai ir laikas mano, kad Alberta gali tapti antrąja Texas. Amerikiečių, prancūzų, anglų ir olandų bendrovės varžosi dėl tų šaltinių ir stengiasi supirkti kiek galint daugiau žemės. Kaikurie ūkininkai gauna už akrą virš \$6,000, kad leistų daryti grežimus.

Gegužės 14 — 15 dienomis Toronte įvyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės stovyklų skyriaus organizuotas stovyklų vadovų pasitarimas, kuriame buvo svarstomi bendri lietuvių stovyklų klausimai. Nuotraukoje: J. Karasiejus, Toronto tautinių šokių grupės "Gintaro" vadovas, skaito pranešimą, sesuo Viktorija, R. Mackevičiūtė iš Klevelando, sesuo Bernadeta iš Montrelio, A. Saulaitis, SJ, iš Bostono, G. Naujokaitis iš New Jersey

Amerikos ir Prancūzijos dvikova

GEDIMINAS GALVA

Gausybėje politinių klausimų prasikiša šiaurės Atlanto Sąjungos pakrikimas ir nelemtis Vietnamo kare. Dvi didelės naštos ypač slegia JAV pečius. Atlanto S-gos tarpusavio nesutarimai jau seniai pasiekė viešumą. Nesutarimo apimtis gilesnė ir platesnė už Paryžiaus ir Vašingtono ginčą. Šiuo metu svarbiausias uždavinys — ne senąją Sąjungą lopyti, bet ją pertvarkyti naujiems uždaviniams. Minėtas ginčas išryškina tik mažą S-gos negalavimų dalį.

Europos žaidos

Siais metais pasireiškusi įtampa Atlanto S-goje yra senas, pokarinis palikimas. De Gaulle pareiškė, kad jis iki š.m. liepos 1 d. atšauks ne tik savuosius karius iš S-gos būstinės, bet ir 2 divizijas, esančias Feder. Vokietijoje, buvusias S-gos žinioje. 1967. IV.1 S-gos būstinės prie Paryžiaus ir amerikiečių daliniai turi iš Prancūzijos išsiskirti. Besąlyginis reikalavimas aiškiai pažeidė JAV garbę. Vašingtonas pradžioje laikėsi nuosaikiai prarado nervus. Visos priemonės naudojamos ne tik Prancūzijai suniekinoti, bet ir palenkinti prancūzus, kad ateinančiuose rinkimuose ir parlamente rinkikai balsuotų už socialistus ir naują demokratų partiją, kuri jungia ir dalį katalikų.

Europos tragiškoji nelemtis apspėsta praėjusio karo metu. Slaptuose pasitarimuose ir viešose susitarimuose Europa buvo padalinta į dvi stovyklas — JAV ir Sov. Sąjungos įtakos sritis. Vašingtonas tikėjosi, kad šis Europos padalinimas bus amžinas. So-

vietai grėsmė tegalėsianti būti JAV ginklu atremta. JAV politinis ir ūkinis spaudimas vakarinėje Europos dalyje būsiąs toks didelis, kad jam europiečiai net nesipriešins. Visi klausimai palikti atvirais, nes po karo nebuvo suaukta konferencija įtem spresti. Europiečiams teliko kovoti dėl atskirų klausimų. Vienas tokių yra ir S. Atlanto Sąjungos iriklavimas į naujus rėmus.

Kas yra Atlanto Sąjunga?

Kai JAV leido sovietams užimti žymią dalį Europos, net šovinio neiššovus prieš japonus, Vašingtonas panūdavo gariai kalbėti apie sovietų sulaukymą. Dar tragiškesnis buvo Vokietijos padalinimas, nes šios operacijos sumanytojai Vašingtone dabar panūdavo vokiečius sujungti. JAV, siekdamos sulaukyti sovietinę veržlą, pastatė kelias sutarčių tvirtoves, kurios, deja, netrukus emė byrėti. Pietryčių Azijos Sąjunga — SEATO greitai pakriko; Artimųjų Rytų Sąjunga netrukus turėjo persitvarkyti ir panaudoti jau kitą CENTO iškaibą, kuri tinka tik savitarpio nesutarimams paslėpti. S. Atlanto Sąjunga (North Atlantic Treaty), įkurta 1949. IV. 4, kurią pasirašė JAV, Kanada ir 10 Europos valstybių, siekė pasipriešinti sovietų grėsmei. Trumpa, 14 str. sutartis, pilna bendrybių siekia: ginti laisvę, išlaikyti tautų kultūrą, kuri remiasi demokratiškais, asmenine laisve ir įstatymais. Ten plačiai šnekama apie taikos išlaikymą, tarpusavio pagalbą ir panašiai. Sutartis buvo sudaryta

20-čiai metų. Šiam tarpsniui pralinkus, Sąjungos nariai gali iš jos pasitraukti.

Kova už savarankiškumą

Si sąjunga primena XIX a. sąjungas, kuriose vyravo viena valstybė, nustelbianti kitų valią. Sąjungos tikslas neryškus ir neveiksmingas, nes ji buvo sudaryta savo narių laisvei ginti, bet ne pavergtiesiems laisvinti. Europos valstybės buvo nustelbtos. Net anglosaksai, kurių itaka turėjo ryškiai persivart, kaikuriąs klausimais emė nesutarti. Anglija taikstėsi prie JAV, nes ją spyrė sugyventi ne bendri kariniai, politiniai interesai, bet ūkiniai negalavimai. Federacinė Vokietija greit ūkiškai atsikūrė, bet jos geopolitinė padėtis ir tautos padalinimas vertė taikstytis prie Vašingtono. Italijos vidaus politinis netikrumas, nežiūrint ūkio pažangos, šiame pokario tarpsnyje trukdė įgauti politinį svorį. Didėnių užsimojimų parodė Prancūzija, apvaldžiusi vidaus aštriuosius negalavimus. Jos prezidentas jau senokai pradėjo kovoti už didesnę savarankiškumą Sąjungoje, bet jo reikalavimai pateko į amerikiečių stalčius. Vašingtonas rodė didelių pastangų Europoje savo politinei įtakai stiprinti ir priešintis Prancūzijos užmojams. Praeitais aštrus pokalbis nūnai tapo atviru ginču. JAV šioje dvikovoje perdeda. Jos mėgsta šaipytis iš Prancūzijos karinio pajėgumo, prikaišioti jai siaurą nacionalizmą, nors JAV užsienio politika serga dar didesne nacionalizmo liga. Paryžiaus siekia valstybių sąjungos, Vašingtonas stovja skersai kelio, nors nepateikia savo siūlymų, kurie būtų įgyvendinami. Prancūzija apsisprendė sudaryti dvišales sutartis karinio saugumo klausimais, JAV stengiasi jas sutrukdyti. Šioje kovoje, kuri yra nemaziau aštri už Maskvos — Pekingo nesutarimus, ir Prancūzija turi priemonių spauti JAV.

Kanados Lietuvių Fondo žinios

Nauji nariai ir įnašai:

159. J. Macijauskas	\$100
160. K. Purvinaitė	\$50

J. Macijauskas turi didelį viščiukų ūkį Port Coquitlam, B.C. ir savo šeimos sukakties proga įstojo į Fondo narius. Jo įnašą atsiuntė igaliotinis Vankuveryje dr. J. Sakalauskas. P-lė Purvinaitė iš Montrelio įmokėjo savo įnašą "Lito" bankelyje.

Montrelio igaliotiniui J. Lukoševičiui pasitraukus ir nesurandant kito jo vieton, jis paprašytas pasiūlyti pareigose bent kol bus surastas jo pėdinis. Jau atėjo laikas sustiprinti Fondo vaju, kad trūkštami \$10,000, pagal planą, būtų iki Naujų Metų surinkti. Tuo reikalu jau buvo tartasi su vjaus pirmininku dr. J. Yču. Igaliojiniai irgi prašomi kiek galima Fondo vjaus reikalą įdinti savo kolonijose.

P. Lelis, reik. vedėjas

Jaunimo stovyklų vadovų pasitarime Toronte klausia pranešimų: sesuo Viktorija, sesuo Jonė iš Toronto, J. Stempužis iš Klevelando, V. Kolyčius ir T. Paulius Baltakis, OFM, iš Toronto. (S. Dobkus)

Savaitės įvykiai

PIETINIAME VIETNAME VĖL KILO VIDINIAI NESUTARIMAI. Kai premjeras Ky paskelbė, kad jo vyriausybė valdysianti kraštą dar ištisus metus, subruzdavo dalis budistų, kurie reikalauja greičiau praversti parlamento rinkimus. Vyriausybė žadėtų rinkimų neatsisako, bet mano, kad ši rudenį bus išrinkti atstovai, kurie priims krašto konstituciją, o parlamento rinkimai būsią skelbiami vėliau. Tokiai politikai ypač priešinasi Danang ir Hue miestų budistų grupės, kurias Ky vyriausybė laiko prokomunistinėmis. Premjeras Ky pasiuntė į Danang miestą savo karinius dalinius, kurie užėmė radijo stotį, rotušę ir kt. centrus. Dėl šio žygio kilo susirėmimų su vietiniais daliniais. Kituose miestuose budistai pradėjo organizuoti demonstracijas. Jų vadai kreipėsi į JAV prez. Johnsoną, prašydami interencijos. Amerikiečiai vėl stengiasi sutaukyti susikirtusius vietnamiečius.

Britanijoje 65.000 prekybinių laivyno jūrininkų išėjo į streiką. Tai pirmas toks streikas nuo 1911 m. Jis gali turėti didelių ekonominių pasekmių Britanijai. Premjeras Wilsonas apie tai britus perspėjo ir prašė jūrininkus nestreikuoti. Jei ilgiau streikas truks, kaikurias funkcijas atlikti perims karinis laivynas.

Sov. Sąjungos premjeras Kosyginas lankėsi Egipte, o Brežnevą — Rumunijoje. Nasseris vėl spaudžia rūsėščiai, kuriems pasalinti jis vada dvejoja politika: žaidžia su JAV ir sovietais. Jis grasino JAV, jei jos neatnaujins liepos mėn. \$150 mil. paramos krašto maitinimui, pradėti kelti neramumus Artimuose Rytuose. Sovietams Egiptas skolingas \$840 mil.; vien už Asvano užtvanką \$308 mil. Kosyginas aiškiai pabrėžė, kad neatvežė naujų davyų ir prašė pradėti mokėti skolas.

Rumunijos premjeras Ceausescu pareiškė, kad kiekvieno krašto kompartija turi teisę nustatyti savo politinę liniją. Stalino laikais "tai" buvo atsitikę. Jau 1961 m. Rumunijos vadai pradėjo kritikuoti jai priimtą ūkio politiką: pasipriešino, kad Rumunija norima padaryti žemės ūkio kraštu. Nors Ceausescu politinis galvojamasis vis dar yra ortodoksiškas, tačiau jau labiau žiūri savo krašto reikaliu. Tuo susirūpino Brežnevą ir bandė išsiaiškinti kilusius nuomonių skirtumus.

Ispanijoje studentai ir aplamai inteligentija reikalauja iš Franco daugiau pilietinės laisvės. Stur-

Amerikiečiai iššovė oro atmainų satelitą Nimbus II iš Vandenberg bazės Kalifornijoje. Jis priesis oro atmainas 2 savaites i priekį; turi jautrius instrumentus.

Gvatemaloje prezidentu išrinktas ketveriame metams kairiųjų revoliucininkų partijos atstovas Montenegro. Minėtoji partija turi daugumą parlamente.

Pietų Afrikos premjeras Verwoerd sudraudė Ian Robertson, studentu vadą, kai šis pakvietė sen. Robert Kennedy iš JAV pasakyti kalbą daugiausiai P. Afrikos studentų unijai.

J. Paleckis teisinasi ir puola

Gegužės 8 d. laidojo "Tiesa" paskelbė J. Paleckio rašinį "Kas slepiasi už jų nugaros", kuriame jis teisina savąjį žibūmą Sidnėjaus aerodrome ir puola eile Australijoje gyvenančių lietuvių. Rašinys pradamas pastabomis apie "geruosius" lietuvių, jų laiškus, telegramas, dažniausiai pasirašytas tik inicialais. Visi jie, girdi, prašę neskelbti pavardžių. Parlamento rūmuose J. Paleckis aplankė Benediktus Tubaitis pasitarti asmeniškais reikalais. Ten jis taipgi sutikęs ir estų kilmės pietiet E. Nitą, pasitraukusį iš Estijos 1944 m., kuris dabar jau tapęs socializmo šalininku ir pasakojo, jog keletas lietuvių esą australiškos kompartijos nariai ir jos veikėjai, nors iš Lietuvos jie išvykę karo metais.

Apie demonstraciją Canberroje J. Paleckis rašo: "Man išėinant posėdžiui pasibaigus, mūsų delegacijos nariai pranešė, kad prieš parlamento rūmus įvykis kažkokia demonstracija ar "piketažas" su plakatais, kuriuose buvo įrašyti įvairūs šmeižiški antitarybiniai šūkiai ir buvusi linksniuota mano pavardė. Buvę paruošti foto, kino ir televizijos aparatai, matyt, norėta pagauti kokių nors scenų, žodžių, pasisemti medžiagos sensacijos, kurias taip labai mėgstanti tenykštė spauda, kaip tuoj teko įsitikinti..." Lauke J. Paleckis pasitiko grupelę jaunųjų — studentų iš Sidnėjaus, specialiu autobusu atvežtų Canberron. Dalis jų, girdi, netgi nemokėjo lietuvių kalbos ir šūkavo angliškai. "Tiesos" skaitytojams J. Paleckis pasakoja: "Jų šūkiai dėl "Lietuvos vadavimo" atsakiau, kad jie per jauni ir per daug reakcinių suaugtuoti, kad suprastų istorijos įvykių eigą ir atskirtų, kur vadavimas ir kur pavergimas..."

Dėl autografo Sidnėjaus aerodrome J. Paleckis suka uodegą ir kaltę suverčia savo "angelams".

sargams": "... tikslumo dėlei turiu pasakyti, kad ir mane kreipėsi ne tiesiog "dama su baltomis pirštinaitėmis", o mūsų delegacijos dalyvis padėjo prieš mane užrašų knygėlę ir pasakė, kad esu prašomas duoti autografą..." Autografus pasirašinėti jis išmoko Australijoje, tačiau neužmiršęs gėram komunistui būtinu budrumo: "... iš atsargumo autografą padėjau prie pat popieriuko krašto, kad negalėtų viršuje ko nors prirašyti..." J. Reisgytis įsimena, kad tada, kai jai buvo sugrąžinta užrašų knygtelė. Užklausta, kas ji tokia, atsakiusi: "Aš lietuvaite".

J. Reisgytės suraizgytas Paleckis iš nemalomos būklės mėgina išsinepti ataka prieš Australijos lietuvių. Jau Sidnėjaus jis pareiškė australų žurnalistams, kad Australijos lietuvių eilese yra "hitlerininkų" ir "karo nusikaltėlių". Būtų galėjęs įteikti korespondentams ištisą sąrašą, bet tas čekistų paruoštas sąrašas, deja, likęs Lietuvoje. Taigi, ši sąrašą J. Paleckius dabar beliko paskelbti Vilniuje, kur jis, pats sėdėdamas tautos išdaviko kėdėje, nusikaltėliais apšaukia šiuos Australijos lietuvių: Liudą Čapą, Alfonsą Varną, Juozą Arlauską, Kazį Bridžių, Antaną Zemaity ir Balį Krizinauską.

Po incidento Sidnėjaus aerodrome visiems buvo aišku, kad sovietinė kompartija pažers seriją kaltinimų Australijos lietuviams. Toks žingsnis, žinoma, yra nelogiškas ir netgi juokingas — karo nusikaltėlius reikėjo skelbti karui pasibaigus, o ne dabar, po dvidešimt vienerių metų, kai J. Paleckis per neapsižūrėjimą pasirašė peticiją Jungtiniams Tautoms, prašydama išlaisvinti sovietų okupuotą Lietuvą. Ak, tos damos su baltom pirštinaitėmis! Jeigu nebūtų buvę J. Reisgytės, nebūtų ir lietuvių karo nusikaltėlių Australijoje... V. Kst.

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius: k. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adreso pakeltimas — 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Tūkstančio metų krikšto sukakties iškilmų proga Lenkijos policija buvo pastatiusi užvaras ant 150 mylių kelio, einančio nuo Varšuvos į Cėnstakavą, kad maldininkai negalėtų laiku atvykti į iškilmės. Cėnstakavos mieste buvo įsakytą palikti iškabinas raudonas komunistų vėliavas nuo geg. 1 d. komunistų šventės, tačiau iškilmų dienai austant šalia raudonųjų vėliavų atsiradę Vatikano vėliavos. Tą dieną iškilmėje dalyvavo virš milijono maldininkų, jų tarpe ypatingai didelės nuosimtis jaunimo.

* Kard. Višinskis, grįždamas iš Cėnstakavos į Varšuvą, pareiškė, kad jeigu lenkų komunistinė valdžia ir toliau neeis statyti naujų bažnyčių, jis duos leidimą tikintiesiems laikyti švenčiausiąjį savo namuose.
* Popiežius Paulius VI Lenkijos krikšto sukakties iškilmų proga atnaušavo Mišias Cėnstakavos Marijos koplyčioje Vatikane. Mišiose dalyvavo Romoje gyvenę lenkai kunigai, vienuoliai ir vienuolės su vysk. Rubinu. Mišių metu visi giedoję lenkiškas giesmes, o po Mišių, sukalbėjęs "Sveika Marija", popiežius baigė kreipinys: "Mūsų Polonia, Lenkijos Karalienė, melšis už mus".
* Maskva paminėjo 20 metų sukaktį nuo ukrainiečių rytų apėigų katalikų — unitų "susijungimo" su rusų ortodoksais. Tai dar vienas skaudus priminimas apie religijos persekiojimą Sov. Sąjungoje. 1946 m. komunistų režimas prievarta sujungdamas šias dvi konfesijas, likvidavo 5 ukrainiečių katalikų vyskupijas, uždarė 4.000 bažnyčių bei koplyčių ir 195 vienuolynus, suėmė 2.000 kunigų bei vienuolių, o tikinčiuosius kūrų buvo virš 5 milijonų, privertė eiti į ortodoksų bažnyčias. Ši "sujungimą" patvirtino tada ne Bendrijų galvos, o Stalinas.
* JAV komunistų partija išsiuntinėjo dvasiškiams bei religinių žinių redaktoriams knygutę "New Program of the Communist Party". Tai jų bandymas laimėti simpatijų ne tik tikinčiųjų bet ir dvasiškių tarpe. Knyguteje dėstoma linija yra sena tik apvilpta naujais drabužiais. Dėmesys ypač kreipiamas į jaunimą, bei jo nekaltą norą dalyvauti visokiose demonstracijose, kurias jie galėtų panaudoti sau.
* Aštuonių didžiųjų krikščionių bendrijų delegatai patvirtino pagrindinius principus Jungtinei Protestantų Bendrijai Amerikoje, kuri susidėjo iš maždaug 24 milijonų narių. Sekančiais metais jie yra pasirošę padaryti kita žingsnį — nutarti naujosios Bendrijos struktūrą. Dalyvių manymu, susijungimas gali užtrukti nuo 4 iki 10 metų. Jungtūs šios tikybos: metodistai, presbiterininkai, episkopai, Afrikos episkopaliniai metodistai, Kristaus mokytiniai, Evangeliška Jungtinė Brolių Bendrija, Jungtinė Kristaus Bendrija ir Jungtinė Presbiterininkų Bendrija.
* Anglikonų arkiv. Ramsey pareiškė, tikis, jog vieną dieną bus "Svėnta Visuotinė Katalikų Bendrija", kurios dalimis bus

visos savarankiškai besitvarkančios krikščioniškos Bendrijos.

* Mirė kun. Karl Adam, 89 m., garsus vokiečių teologas. Jis yra laikomas vienu buvusios II Vatikano santarybos pirmataktų. 1919-49 m. jis profesoriavo Tuebingeno universitete ir buvo pagarsėjęs savo raštais dar prieš I D. karą. Tai buvo pirmas katalikų teologas savo knygomis sudominęs ir daug skaitytojų radęs protestantų tarpe. Po II D. karo jis labai daug dėmesio skyrė ekumeniniam sąjūdžiui "Una Sancta", o 1960 m., besirušiant II Vatikano santarybai, popiežius Jonas XXIII buvo pakvietęs jį į studijų bei seminarijų komisiją patarėju.

* Kun. Bede Frederick Scholz, O.S.B., 64 m., garsus JAV katalikų apėigų žinovas, mirė Montrealyje pakeliui iš Danijos. Jis buvo JAV liturginio sąjūdžio pradininkas ir nuo 1946 m. iki 1952 m. buvo JAV liturginės konferencijos sekretorius. Paskutiniu metu jis buvo tos konferencijos patarėju.

* Pinhas E. Lapide, Kanados žydas, Jeruzalės "Post" bendradarbis ir Vatikano santarybos iškeltų krikščionių — žydų santykių šalininkas, vienu laiku buvęs Izraelio konsulu Milane, Italijoje, žada neužilgo išleisti knygą "Paskutiniai trys popiežiai ir žydai". Joje autorius iškelia popiežių Pijų XII kaip žydų užtarėją, išgelbėjusį bent 860.000 žydų gyvybių. Šios knygos dokumentacijai jis paskyrė dvejus metus, o knygą nutarė rašyti, kai pamatė, kad Vatikanas pakankamai nesistengia apginti paskutiniųjų popiežių, o ypač Pijaus XII laikydamas žydų atžvilgiu.

* Arkiv. Gordon J. Gray, Edinburgo vyskupijoje, Skotijoje, pradėjo naują bandymą su Mišiomis. Šiokiadieniais jo vyskupijos kunigai aukoja Mišias kiekvieną vakarą vis kito savo parapijiečio namuose ir kurias šeiminiuko kviečiami, susirenka tos apylinkės žmonės.

* Gertrude Luckner, vokiečių katalikė, Izraelio valdžios buvo apdovanota aušgesiausiu civiliniu ordinu už pastangas gelbstinti tūkstančius žydų Hitlerio valdomo Vokietijoje.

* Liuteronų kun. Richard Wurmbbrand, 56 m., buvęs Pasaulio Bendrijų Tarybos atstovas Rumunijoje, JAV senato apklausinėjimuose nusirengė iki juosmens ir parodė savo kankinimo žymes, gautas komunistinės Rumunijos kėlejime. Parodęs daugeli pelio žaidų kaklė, krūtinei ir nugaroj bei sulaužytus kaulus, jis tarė: "Aš rodau jums savo Tėvynės ir Bendrijos iškankintą kūną". Jis pasakojo kaip kalinimo metu komunistų slaptoji policija bandžiusi kankinimais iš jo išgauti kaltinimus prieš vyskupus ir kitokius Bendrijų vadus. Jis buvo paleistas iš kėlejimo 1964 m. ir prieš mėnesį atvyko į JAV. Komunistai išleisdami jį išpėjo, kad jei kalbėsias ką nors prieš juos, jie rasia žmogų už \$1.000 jo likvidavimui arba sugalvosią koki nors nemoralų atvejį su mergina, pinigais ar kuo kitu.

K. J. Stš.

Gausūs planai, menki gaminiai

VYT. KASTYTIS

Pradedant kalbėti apie sovietinę pramonę, pravartu prisiminti N. Chruščiovo 1961 m. žurnalistams tartus žodžius: "Jūs galite drąsiai užrašyti savo užrašų knygutėse, kad mes pagal gyventojų skaičiaus poropciją 1970 m. pramonės gamybą o j e pralinksime Ameriką..." Remiantis statistiniais duomenimis, anuometinis Nikitos optimizmas turėjo šiek tiek realaus pagrindo, nes 1951-60 m. laikotarpyje bendroji Sov. Sąjungos apyvarta kilo kasmet po 6,4%, kai tuo tarpu Amerikoje ji buvo sulėtėjusi iki 3,4%. Sekančiais metais lazda atsiskuko kitu galu — Amerikoje prasidėjo spartus ekonominis proveržis, kuris tebevyksta ir šandien, o Sov. Sąjungoje jis krito iki 4,3%.

Ekonominijos specialistas A. Kosyginas šandien jau nekalba apie Amerikos pralenkimą — jam yra aišku, kad 1970 m. bendroji sovietinė gamyba sieks tik pusę amerikiečių ir kad Sov. Sąjungos gyventojui teks tik 30% gėrybių, kuriomis naudojasi amerikietis. Šiose dviejų milijonų ekonominės varžybose sovietų pramonės atsilikimas ne mažėja, bet didėja, ir, žinoma, ekonomistas A. Kosyginas negali to nematyti. Sovietų ekonomistai puse burnos yra prastarę vakariečiams, jog amerikiečių Centrinės Zvalgybos Agentūros praėjusiais metais paskelbta sovietinės pramonės apžvalga buvo ne tik skaudi propagandiniu atžvilgiu, bet ir neįtikėtinai tiksliai, nors oficialiai Kremlius mėgino šaipytis iš pateiktų duomenų, juos apšaukdamas iš piršto išlaužtais.

Centrinio planavimo našta

Vakary pasaulis jau seniai yra pastebėjęs, jog didesnės valstybės priklausancios imonės dažniausiai duoda menkesnį pelną, negu privacojos bendrovės, o kartais jos netgi neša nuostolius. Jų vadovai yra valdžios tarnautojai, kurių eilėse jaučiamas saugaus bei patogaus gyvenimo sukeltas apsnūdumas, biurokratizmo žymės, veržlumo stoka.

Sov. Sąjungos valstybinės pramonės augimą jau beveik 50 me-

tų stabdo ne tik partiečiai biurokratai, bet ir kompartijos įvesta centrinio planavimo dogma, niekada nesugebėjusi aprėpti gyventojų poreikių, pramatyti gaminių paklausos. Čia geriausias pavyzdys yra anekdotiška skambantis įvykis su kūdikio maitinimui skirtų pieno bonkų guminiais čiulptukais. Kompartijos biurokratai Maskvoje apskaičiavo, palyginti, labai tiksliai naujagimių prieauglį ir skaičių tų, kurie pieno vis dar nesutinka gerti be čiulptuko. Fabrikams buvo duotas stambus užsakymas, turėjęs pilnai patenkinti visus naujuosius piliečius ir jų mamas, bet laikraščių redakcijos užliejo skundų bangą, kad parduotuvėse negalima gauti čiulptukų. Pasirodo, vienas išradingas raštininkėlis sugalvojo tuos čiulptukus maustyti ant klijų bonkų, jo pavyzdžiui pasekė kiti, ir visą planą šuo nusinešė ant uodegos...

Prasta gaminių kokybė

Antroji centrinio planavimo pagrindinė nuodėmė yra dėmesys tik kiekybei ir visiškam abuojuose kokybei. Sovietinė spauda diena iš dienos užversta skundais apie atsilikėjusius batų padus, nevienodo ilgio švarkų rankoves, stalus klibančiomis kojomis, išsineriantį odinių pirštinių pamušalą ir t.t. Kiekybės atžvilgiu planai įvykdomi ir net viršijami, bet iš to menka nauda, kai fabrikų vadovai prieš akis turi tik planuotojų atsistų skaičių ir visiškai nesidomi pirkėju. Jeigu jiems pvz. įsakoma pagaminti keletą milijardų vinių, jie gamina tik mažas viniukes, o jeigu užsakymas duodamas svoriu, tada rinką užverčia tik storos ir ilgos vynys. Apie skirtingas gaminių rūšis, būtinai reikalingus skirtingus dydžius niekas nesuka galvos, nes tai sulėtintų gamybos eigą ir apsunkintų plano įvykdymą.

Bloga sovietinės pramonės gaminių kokybė jiems užkerta kelių ir užsienio rinkas. Iš Sov. Sąjungos iš užsienį dažniausiai keliauja žaliavos, o už gautą pinigą įsivežami įvairūs augstos kokybės

technikos gaminiai. Technologinių atžvilgiu, ypač buitinių reikmenų srityje, Sov. Sąjunga beveik dešimtmečiais yra atsilikusi nuo Vakarų pasaulio, kur naujiems išradimams ir senųjų tobulinimui kasmet išleidžiamos milijoniškos sumos. Vienintelė išimtis — Sov. Sąjungos karinė pramonė: raketos, erdvėlaiviai, branduoliniai ginklai, lėktuvai, tankai ir patrankos. Šiai pramonės šakai kompartija negaili pinigų ir geriausių smegenų, neretai užmiršdama net būtiniausius eilinio piliečio buitinius poreikius.

Reformos ir bedarbiai

A. Kosyginas mėgina mažinti centrinį planavimą, duodamas daugiau galios vietiniams vadovams ir netgi žadėdamas pelno paskatą. Tačiau dalinis varžtų atleidimas problemos iš esmės neišsprendžia. Yra pvz. fabrikų, kurie visą laiką daro nuostolius, turi per daug menkai tedirbančių darbininkų, kai tuo tarpu kitos imonės yra geriau sutvarkytos ir duoda pelną. Normaliosios sąlygos tokie neproduktyvūs fabrikai turėtų atleisti dalį darbininkų arba net iš viso užsidaryti. Jie dirba ir toliau tik dėlto, kad jų nuostolius padengia kiti. Vakarų pasaulyje šią problemą išsprendžia varotojų poreikių ir gamyklų tarpusavio varžybų reguliuojamos kainos. Atsiliekantieji, nesugebantieji anksčiau ar vėliau būna privertsi paskelbti bankrotą. Sov. Sąjungoje kompartija apie fabrikų uždarymą nenori nė girdėti, nes jau dabar neveiksmingų fabrikų perkrovimas darbininkais rodo, kad ir komunizmo ideologams teks susidurti su nedarbo problema. Remiantis statistikos duomenimis, sekančių 5 metų laikotarpyje kompartija turės parūpinti darbą dešimčiai milijonų priaugancios kartos. Dabartinė sovietinės pramonės plėtra yra permenka šiai problemai išspręsti. Taigi, ir tuos racionaliau veikiančius fabrikus, atrodo, teks perkrauti nereikalingais darbininkais, kad tik prieš užsienį galima būtų girtis — Sov. Sąjungoje nedarbo nebėra.

JAUDINANTI ŠNIPŲ VEIKLA

Frontuose kariai, stabuose šnipai

Istorija — vieno asmens rankose

Kas buvo tas žinių šaltinis, kuriuo Stalinas taip greit nesidomėjo?

Netoli nuo prisidengusio Šveicarijos karinės zvalgybos centro Liucernejo buvo nežymiai istaiga — Vita Nova, mažą, rinktinę knygų leidykla, kurios savininkas buvo liberališkai katalikiškų filosofinių pažiūrų, žemo ūgio, asketiškai atrodantis žmogus. Jis vadinosi Rudolf Roessler ir, galimas dalykas, tai buvo jo tikroji pavardė.

Atsitinka, bet retai, kad vienas šnipas galėtų turėti lemiamos įtakos ištisam istorijos tarpiniui. Rudolf Roessler ir buvo toks asmuo. Pagal Alex Foote, tai buvo pagrindinis jo nuopelnas, kuris įgalino Raudonąją Armiją nugalėti Hitlerį.

Roessler buvo gimęs 1897 m. lapkričio 22 d. Kaufbeurene, Vokietijoje, švabo miškininko šeimoje. Jis dirbo Augsburge kaip žurnalistas, o vėliau tapo teatrinės grupės direktorium Berlyne. Kai naciai paėmė valdžią, Roessler turėjo pasišalinti. Jis rado prieglaudą Šveicarijoje ir nuo tada jo visas gyvenimas buvo paskirtas antinacinei veiklai. Padedamas jauno draugo dr. Xavier Schniepper, jis apsisistojė Liucerneje. Per visą po to sekusį špijo nažo laikotarpį, Schniepper pasilikio vienintelis jo patikėtinis ir bendradarbis. Roessler tapo atstovu labai galingos vokiečių konspiracinės grupės, kuri siekė net generalinį štabą ir užsienio reikalų ministeriją.

Schniepper buvo susibūčiulaves su vienu šveicarų karinės zvalgybos majoru, kurio name gyvenno dėdė Tomas — šeimos giminė ir draugas. Iš tikro dėdė Tomas buvo pulk. Svoboda, Cekoslovakijos tremties vyriausybės kalinis attachė. Roessleris dalijosi informacijomis su šveicarais ir taipgi teikė žinias per Tomą čekų slaptajam tarnybai Londone. Tuo pat laiku jis bandė suėti į ryšius su gen. West, britų kariniu atstovu Berne, buvusiu slaptosios tarnybos šefu. Tačiau West atmetė jo siūlymą, kadangi jo šaltiniai galėjo būti tie patys vokiečiai atskilėliai, su kuriais britai no Venlo įvykio atsiskė bendradarbiauti.

Neturėdamas kur kreiptis ir suprassdamas, kad šveicarai ir čekoslovakai niekada savo jėgomis

nacių nenugalės, įieškojo ryšių su rusais. Schniepper supažindino jį su Sissy, o pastaroji — su Tayloru. Iki tol Taylor nelabai pasižymėjo kaip slaptaas agentas, bet pažintis su Roessleriu labai pakėlė jo vertę Maskvoje ir jis tapo priimtas į ketvirtąjį biurą privilegiuotojo nario teisėmis su 800 frankų mėnesine alga.

Sissy ir Taylor buvo vieninteliai Rado tinklo nariai, kurie Roesslerį sustikdavo. Visi reikalai buvo tvarkomi per Taylorą. Jis paimdavo iš Roesslerio informacijas, perduodavo Rado ir, gavęs pinigų iš pastarojo, įteikdavo Roessleriui. Šis reikalavo, kad už savo patarnavimus būtų gerai apmokamas. Jis sutiko dirbti Rado, bet tik su sąlyga: Rado niekada neišduos žinių šaltinio. Ir per visus tuos bendradarbiavimo metus Roessleris tik užsiminė, kad pagrindinis jo ryšininkas Vokietijoje yra augstas karininkas Hitlerio generaliniame štabe. Tam karininkui jis buvo davęs Wenther slapvardį. Net ir šandien nėra žinoma, kas tas Wenther buvo.

Skeptiška laikysena Maskvoje

Kai Roesslerio pirmoji žinia apie greit įvyksiantį rusų — vokiečių karą pasiekė Maskvą, buvo su tikta skeptiška. Kuznecovas pradžioje Rado daugiau žinių apie naująjį žinių teikėją, bet mažai ką jių galėjo pasakyti. Ketvirtąjį biuro direktorius Kuznecovas buvo nustebintas žinių kokybe, greitų žinių gavimu ir perdavimu, bet itarė esant klastą ir kurį laiką atsiskė mediaga priimti kaip patikimą. Įtarimas tačiau neišaiškėjo. Pagal Foote, tai buvo vienintelis laikotarpis, kai Maskva sutiko bendradarbiauti su asmeniu, kuris pasilikio nežinomas ir savo darbadaiviams ir vokiečiams, prieš kuriuos jis dirbo.

Iki pat galo Roessler pasilikio šalia Rado bendradarbių žiedo. Agentui Foote irgi buvo pavesta priimti daug žinių iš Roesslerio, tačiau šiedu bendradarbiai niekada nesusitikio, bet po daugelio metų anglas spėjo, kad Roessler buvo čekas, pavarde Selzinger.

Roessleriui buvo mokama 7000 frankų į mėnesį ir specialūs bonai už gautas gausias informacijas. Iš pat pradžių jis pareiškė, kad neprisims jokių įsakymų iš centro Maskvoje ar Rado Ženevoje. Roessler, kitų nuomone, uždirdbo astronomiškas sumas. Nuo 1941 m. vasaros iki 1944 pavasa-

Didžiai gerbiame mūsų dvasios vadui

prel. dr. J. TADARAUSKUI,

mylimai jo MAMYTEI Lietuvoje mirus,

reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime —
K. L. Katalikių Moterų Draugijos
Hamiltono skyriaus valdyba

Prel. dr. J. TADARAUSKUI, jo MAMYTEI mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

O. M. Remeikiai
D. P. Vaitiekūnai
L. K. Jasieai

Brangiam TĖVELIUI Europoje mirus,

mielą ADA ČEPONIENĘ, jos šeimą ir gimines

nuoširdžiai užjaučiame —

E. ir Pr. Žuliai

Mielai ADAI ČEPONIENEI ir visai šeimai,

jos TĖVELIUI mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą —

A. J. Kaziliai
A. B. Kerniai

TĖVELIUI Europoje mirus,

mielą ADA ČEPONIENĘ ir jos šeimą

nuoširdžiai užjaučiame —

I. R. Paškauskai
F. V. Urbonai

ADAI ir inž. PR. ČEPONIAMS TĖVELIUI ir UOŠVIUI mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškia —

V. V. Stukai
L. M. Gvildžiai

PADEKA

Visiems, užprašiusiems šv. Mišias už mūsų brangios mamytės

a. a. MAGDALENOS STANKŪNIENĖS

sielą, ir žodžių, laiškais ar spaudoje pareiškusiems užuojautą nuoširdžiai dėkojame —

Dukters su šeimomis ir artimieji

Jei Amerika pasitrauktų iš Vietnamo...

JAV karinės intervencijos Vietnamą pagrindinis tikslas — sulaukyti Raudonosios Kinijos komunizmo išsiplėtimą Pietryčių Azijoje. Bijodami išprovokuoti naują pasaulinį karą, į kurį tuoj įsiveltų didžiosios komunizmo valstybės su atominiais ginklais, amerikiečiai Vietnamą elgiai labai atsargiai. Jie pasitenkina tik antraeiliiu strateginių objektų bombardavimu S. Vietname ir karine pagalba P. Vietnamo armijai išvalyti kraštą nuo Vietkongo ir partizanų ir įsibrovėlių iš šiaurės. Tai nėra agresyviniai tikslas vedamas karas, o tik naujas sulaukymas (containement). Nežiūrint tuo, JAV įvairūs pacifistai ir net žymūs senatoriai, kaip Fullbright, Mansfield ir kiti, reikalauja baigti šį karą bet kokia taikios kaina ir pasitraukti iš Vietnamo. Įsivaizduokim, kas atsitiktų, jei amerikiečiai pasitrauktų ir užleistų Vietnamą komunistams? Visu pirma, toks pasitraukimas suduotų didžiausią smūgį Amerikos prestižiui visame pasaulyje. Kinijos komunistai paskleistų propagandą girdamiesi, kad jie teisingai vadino Ameriką "popieriniu tigru" ir kad sovietų komunizmo vadai klydo smerkdami Kinijos revoliucinio komunizmo sistemą. Japonija su savo didžiąja pramonės išlaikė vakariečių pusėje tik dėl R. Kinijos užsachavimo JAV pajėgomis Pietryčių Azijoje ir vakarų Pacifike. Nors Japonijos socialistai yra priešingi JAV intervencijai Vietname, bet didžiū-

lė japonų tauta supranta, kad jai gresia pavojus iš Kinijos, kurią prilaiko stiprios amerikiečių pozicijos Vietname.

Jau dabar matyti, kokią įtaką padarė amerikiečių kariuomenės veiksmai Vietname: anksčiau buvusios Kinijos komunizmo įtakos valstybės, kaip Indonezija, Burma, Singapūras, Kambodija jau atsiskė nuo Kinijos įtakos arba pasidarė neutralios. Toks traukimosi nuo komunistinės Kinijos procesas vyksta ne tik Azijoje, bet iš dalies ir Afrikoje — Kongo, Ganoje, Nigerijoje, Alžerijoje. Jei amerikiečiai pasitrauktų iš Pietų Vietnamo, tai visiems aišku, kad ten tuoj išgalėtų komunistai ir Pietryčių Azijos valstybės, įskaitant ir Japoniją, taptų R. Kinijos satelitais.

Ypač pavojinga padėtis pasidarytų, jei Kinijos komunistams pavyktų patraukti į savo pusę Japoniją, kurios labai išsivystyta pramonė padėtų komunistams pavergti likusį laisvąjį pasaulį. Japonijos plienas, elektronikos ir chemijos gaminiai laikomi geriausiais pasaulyje. Ta pramonė, patekusi R. Kinijos kontrolėn, kad ir kaip satelininės valstybės prekybos mainų objektas, žymiai pralengtų Sovietų Sąjungos ir jos satelitų pramonę. Toks atvejis būtų didžiausias pavojus ne tik laisvam pasauliui, bet ir Sovietų Sąjungai. Kas tada Kinijos komunizmo įsiviešpatavimą pasaulyje besulaikys?

P. Lelis

PASKELBTOS SLAPTOS ŽINIOS

Gerdos Munsinger byla tebejudina politines Kanados viršūnes. Augščiausio Kanados teismo ministras P. Sevigny buvę prietėjusias W. Spence, vadovaujančias teisiniam bylos tyrinėjimui, leido paskelbti žinių santrauką, sudarytą pagal saugumo policijos surinktus duomenis. Iš jos paaiškėjo daug dalykų, kurie iki šiol buvo laikomi slaptose saugumo policijos bylose. Anksčiau buvo sako-

ma, kad G. Munsinger santykiai su buvusiu krašto apsaugos viceministru P. Sevigny buvę puolaomo bei pramoginio pobūdžio. Policijos pranešimuose sužymėta visa eilė faktų, kurie rodo intymius judviejų ryšius. G. Munsinger net maniusi, kad P. Sevigny ją vestų, jeigu gautų išuoką su pirmąja žmona. Pranešimuose (Nukelta į 6 psl.)

SILVER BELL FURNITURE CO.

Baldų dirbtuvė ir parduotuvė

Sav. V. ir J. Biliūnai,

861 COLLEGE ST.

TEL. 536-4767

- Gaminame valgomojo kambario ir virtuvės kompleksus.
- Taip pat atprauiame senas kėdes.
- Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVES:
Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444
Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

Kanados sostinės Otavos lietuviai studentai, iškianšę dail. Antano Tamošaitio paskaitos. Grupėje matyti ir dail. A. Tamošaitienė

PAVERGTOJE TĖVYNEJE

GEGUŽES PIRMOJI

Pagrindinė kalba Vilniuje įvyksiančiame propagandiniame parade šiemet pasakė kompartijos sekr. J. Manušis, garbinamas kompartijos 23-čią suvažiavimą, naująjį penketį ir Maskvos pavyzdžių, pildamas JAV už karą Vietnamą. Jis pakartojo Maskvos skleidžiamą melą, kad amerikiečiai naudoja nuodingas dujas ir bombarduoja š. Vietnamo miestus. Parado gretose pirmieji žengė A. Vienuolio vid. mokyklos moksleiviai, nešdami žiburių puokštės, Lenino raštų tomus. Jiems įkandinė sekė sportininkai, meno ansambliai, fabričių darbininkai, kitų mokslo įstaigų atstovai. Didžioji plakatų dalis buvo skirta penketmečio skaičiams ir, žinoma, JAV. Pora būdingų pavyzdžių: „Jankiai, šalin rankas nuo Vietnamo!“, „Imperializmui ir rasizmui — nei!“ J. Manušis, užmiršdamas sovietinę Lietuvos okupaciją, porino: „Galingas nacionalinio išsivadavimo judėjimas toliau trauko vergovės ir priepasidavusiuosius. Per pastaruosius metus nepriklausomybė iškovota dar 17 valstybių...“ Šiuos jo žodžius iš vyriausybės atstovų tribūnos sekė J. Paleckis, Sidnėjaus pasirašęs Lietuvos išlaisvinimui skirtą peticiją Jungtinėms Tautoms.

ISRADIMAS ATIDUOTAS UKRAINAI

„Sigmos“ valdymo sistemos projektavimo-konstravimo biuro inžinieriai pagamino elektroninę odų matavimo mašiną, kuri odos plotą išmatuoja vieno decimetro, o storį — vienos dešimtosios milimetro tikslumu. Šis elektroninis matuotojas buvo sėkmingai išbandytas Vilniaus Eidukevičiaus vardo odų ir avalynės susivienijime. Fotolektroninės celės impulsus paverčia elektriniais, o šiuos galutinai apdoroja mašinoje įrengtas elektroninės skaittuvas. Gautieji duomenys atspaudžiami ant odos. Lietuvių inžinieriai išradimas atiduotas vienai Ukrainos gamyklai, kuri naująją mašiną gamins visai Sov. Sąjungos odos pramonėi.

SENIEJI LIETUVIAI

Lietuvos rajoninės spaudos pranešimu, Zagarije gyvena 1863 m. gimusi Antanina Mockevičienė, 104 m. amžiaus sulaukusi Ona Martynaitienė ir šimtmetį atšventęs Juozas Žemaitis. „Aušros“ kolchozo, Dilybinėlio kaime, Monikai Beržinėje su kuko 103 m. Panevėžio rajono Salomėjos Nėries kolchozo narė Elena Petraitienė šiemet ruošiasi švęsti

104 m. sukaktį. Smilginošė tebėra gyva pora metų už ją jaunesnė sesuo ir ketverių metų jaunesnės brolis. E. Petraitienė neseniai dar eidavo dirbti į kolchozo laukus, o dabar namie prižiūri anūkus. Anykščių rajono laikraštis „Kolektyvinis Darbas“ „Naujo gyvenimo“ kolchoze, Daujočių kaime, aptiko 111 m. amžiaus sulaukusią Emiliją Papočkaitę, kuri vasarą dirba sodybiname sklype, o žiemą atlieka namų ruošą. Senutė prisimena 1863 m. žemės reformą, kai jos senelis Papočka gavo plotelį miško. Visi šie senieji lietuviai ilgo amžiaus pasilatinę laiko darbą. Jų nuomone, tinginsys niekada nesulauks ilgo amžiaus.

AKVARELSKI ATVIRUKAI

LKP CK laikraščiu ir žurnalu spaustuvės kolektyvas Vilniuje už š. m. pirmąjame ketvirtyje atliktą darbą Maskvos buvo apdovanotas I premija ir pereinamąja raudonąja vėliava. Ši spaustuvė, be kitų, spaudžia ir „Svyturio“ žurnalą, kur spalvotos nuotraukos dėl skandalingo blogo ryškumo vis dar primena akvarelę, nekalbant apie patį spalvų nevieną derinį. Negeresni reikalai ir su K. Poželos spaustuvė, kuri gegužės 1 d. progą išleido 4 atvirukus. „Tiesa“ prisipažina, kad tik 2 atvirukus galima būtų laikyti vykusiais. Dėl nuolatinių spalvų atvirukų broko niekalis nuėjo „Minties“ leidyklos pastangos išleisti seriją Lietuvos miestų ir gamtos vaizdų. Apie spaustuvės darbą rašoma: „Spalvos čia primena dėsnes pirmakursių saviuolynuose, atskirų spalvų spauda netiksliai, matyt, pagal principą: milimetras šen ar ten — nieko nereikia. Lakas irgi: kur kilnuo, kur ne...“

KĄ GERTI?

Jurbarkiečiai J. Karačka ir J. Bastys skundžiasi „Tiesos“ redakcijai: „Jau daugiau kaip mėnuo laiko mes, Jurbarko miesto V. Kapsuko ir K. Poželos gatvių gyventojai, neturime kur vandens pasisemti, nes šulinį, kurio vandeniu naudojosi 21 šeima, užkėlė“ Vykdomojo komiteto pirm. J. Pečalnas Jurbarko prisipažina, kad skundas esąs pagrįstas, ir žada išskirti kitą šulinį. Darbus atliks Jurbarko tarpkolchozinės statybos organizacija, o tuo tarpu gyventojai ir toliau palieks vandens, nors buvo galima užkelti šulinį atkaltai ir laikinai jį atiduoti gyventojams. Apie tai kompartijos biurokratai, aišku, užmiršo pagalvoti... V. Kst.

LONDON, ONT.

LIETUVIAI CANADIANA PROGRAMOJE. Gegužės 6 d. McManus arenoje įvyko visų čia gyvenančių tautybių bendras pasilinksminimas su programa ir vaizėmis. Dalyvavo apie 800 žmonių, jų tarpe miesto burmistras su ponu, Ontario plentų ministeris S. C. McNaughton su ponu, Ontario parlamento ir miesto valdybos pareigūnai. Programai išpildyti buvo pakviestos keturios tautybės, būtent: lenkai, vengrai, lietuviai ir indėnai. Pirmiausia pasirodė lenkai, pašokdami bajorų gaidynę primenantį šokį „Polonez“. Vengrų šokį atliekantieji buvo tauti vengrai stengėsi imponuoti žiūrovus šokio gyvumu ir žinoma, triukšmu. Lietuvių „Malūnas“ ir taut. šokių grupės vadovė D. Chainauskienė susilaukė gausių plojimų. Buvo pradėta ploti dar šokio nebaigus, būtent, kai jaunimas smarkiau pasisuko atlikdamas sparnų figūrą. Lietuvių grupės šokiams akordeonu grojo J. Valaitis. Nemažai katčių susilaukė ir indėnai.

Jie atliko originalumų ir natūralumu dvelkiantį „Rakūno šokį“.

Lietuviai išsiskyrė iš visų grupių savo aprangos meniškų grožių ir tautinių jų motyvu. U. Bliskienė pati išaudė gražius taut. drabužius savo dukrai ir išsiuvinėjo elutę stūni. Lengva supaprasti, kiek pastangų pareikalavo šio

„darbelio“ atlikimas. Tokie reiškiniai aiškiai byloja apie tai, kiek daug dėmesio mūsų motinos skiria šiam reikalui.

Kai lenkaitės išsiskyrė savo graškum, vengrės — aktyvumu, indėnės — rezervuotumu, lietuvaitės — kukliu santūrumu, tai lietuviai berniukai imponavo savo augstu ūgiu, gražiu naujimu ir, be abejonės, turėjo didžiausią pasisekimą tarp visų ten buvusių tautybių mergaitėlių.

Buvo ir sveikinimų. Daugiausia plojimų susilaukė burmistros žodis. Jo laisvai atpasakota mintis yra ši: Londonas anksčiau buvo žinomas kaip grynai angliškas miestas, tuo tarpu ši vakarą mes matome ne vieną, bet daug įvairių tautybių, skirtingų ne tik savo spalvingais drabužiais, bet ir papročiais. Kai kas nori mus visus matyti vienodais, tačiau aš manau, kad toks tautinis įvairumas yra geras dalykas, praturtinąs Kanados kultūrą.

Lietuvių pasirodymas visais atžvilgiais buvo vykęs ir už tai užtarnautas. Ačiū priklauso tiek grupės vadovei D. Chainauskieni, tiek ir visam mūsų jaunimui.

LONDONO SPORTININKAI geg. 7 d. buvo nuvykę Torontan stebėti pabaltiečių krepšinio ir tinklinio varžybų. D. E.

HAMILTONO TAUTOS FONDO SKYRIAUS
15-kos metų veiklos sukaustuvinis
VAKARAS

ĮVYKSTA Š. M. GEGUŽES 23 D., PIRMADIENI,
VIKTORIJOS DIENOS VAKARĄ, GRAŽIOJE
TOWN CASINO SALEJE, 157 MAIN STR. E.

* Laime išbandyti — vertinga loterija * Pasivažišimui — turtingas bufetas
* Turtingi laimės staliukai * Geros sudėties europietiškas orkestras

Pradžią: 7 val. vak. Įėjimas: 2 dol. Studentams — nemokamai

VISI ESATE NUOŠIRDŽIAI KVICIAMI! SUKAKTUVINI VAKARĄ!

Tautos Fondo valdyba

HAMILTON, ONT.

Dabartinė Tautos Fondo atstovybės Kanadoje Hamiltono skyriaus valdyba; sėdi iš kairės: L. Skripkutė — pirm., K. Norkus, A. Pilipavičienė — ižd.; stovi: K. Milleris, St. Dalus — sekr., P. Sakalas, F. Rimkus.

JAUNIMAS DAINUOJA. Koncertavo iš Toronto atvykę Prisielkimo par. suaugusių ir studentų chorai. Mišrus choras gražiai sudainavo 8 liet. kompozitorių dainas ir vieną italų — G. Verdi iš op. „Lombardai“, kuri labai iškilmingai skambėjo. Taip pat pažymėtina K. Kavecko „Nuo Birutės kalno“ (žodžiai Maironio) ir St. Simkaus „Oželis“ su įvairiais balsų bangavimais. Studentų choras pirmą kartą Hamiltone pasirodė su 4 dainomis — St. Simkaus „Plaukia sau laivelis“, kuri gyvai ir nuotaikingai skambėjo, su visus užburiančia neapolietiška „Santa Lucia“, J. S. Bacho „Aušra“ ir liet. liaudies daina „Rūtelių darželis“. Ilgos, baltos suknelės ir greitai persipirgavimai scenoje teikė malonų, nenubodu vaizdą akiai. Gale jungtinis suaugusių ir studentų choras išpildė A. Ilčiuko šešių balsų dainą „Voveraitė“. Choriui dirigavo muzikas kun. B. Jurksas. Akomponavo D. Skrininkaitė. Publika negailėjo katūčių, ypač studentų chorui.

Po koncerto vyko „Kartūnų balius“ — šokiai. Komisija, sudaryta iš jaunimo, paskyrė premijas už karūnines sukneles, kurių, matyt, dėl vėsaus oro, nebuvo labai daug. I premiją paskirta P. V. Kybarto, deko p. Juraitienė, II, skirta p.p. Armono ir Borsko, teko D. Latauskaitė, III — A. Jokubauskienė, IV — L. Verbickaitė ir V — T. Kalmantavičienė. V.

APYLINKES VALDYBA, dar pat neseniai pradėjusi eiti pareigas, spėjo atlikti keletą neeilinių darbų: suorganizavo visą Motinos Dienos programą; pasveikino lenkus, švediančius 10000 metų krikščionybės priėmimo sukaktį; sušaukė jaunimo organizacijų pirmininkus bei vadovus ir sudarė 5 asmenų komisiją tvarkyti visus jaunimo reikalus. I komisiją įėjo: Mureika T., Kybartaitė B., Dr. Kvedaras V., Verbickaitė T. ir Stankevičiūtė L. Jaunimui visais reikalais prašome kreiptis į tuos asmenis, o mūsų kolonijos senjorų prašome jaunima paremti finansiskai ir tuo pagelbėti kaip galint didesniai skaidumui mūsų kolonijos jaunimo dalyvauti kongrese ir stovyklose.

SIBIRAN ISVEZIMŲ MINEJIMAS — birželio 12 d., sekmadienį, 2 v.p. Minėjimą šiais metais organizuoja latviai. Su jais turėjom pasitarimą, kurio metu prieita nuomonė, kad minėjimo rengimas salėje yra nereikšmingas. Mums reikalinga kaip galima didesnė propaganda. Todėl nutarta rengti žygį per miestą su gerai paruoštais plakatais, automobiliais, kurių vilkstine 2 v.p. pajudės iš „Shopping Center“ — (Kenilworth ir Barton) ir per visą miestą vyks iki „City Hall“, kur bus trumpa, bet kondensuota kalba ir mūsų kanadiškos valdžios pareigūnų sveikinimai. D. P.

VIDA STANIUTE šiemet užbaigė Torontan Ontario College of Education ir gavo gimnazijos mokytojos cenzą. Vasarą išvažiuoja ilgomis atostogoms į Kaliforniją, o rudenį pradės dirbti kaip tyrimų asistentę prie Torontan universiteto įsteigto institute „The Ontario Institute for Studies in Education“.

SUDBURY, Ont.

MOTINOS DIENOS MINEJIMAS, rengtas LB Sudbury apyl. valdybos ukrainiečių salėje, praėjo labai jaukioji lietuviškoji nuotaikoj. Susirinkimą atidarė pati veiklausioji mūsų kolonijos jaunimo atstovė Danguolė Remeikytė ir pasakė proga pritaikytą jautrią kalbą. Turtingą paskaitą skaitė J. Krucas. Mergaičių kvintetas: I. Glizickaitė, Z. Griškonytė, D. Kusinskaitė, S. Poderytė ir D. Remeikytė padainavo keletą dainų. Eilėraščius deklamavo V. Remeikytė, Z. Griškonytė. G. Remeikis, pritariant sesutei Danguolei, padainavo „Plaukia sau laivelis“. Visą meninę dalį labai vykusiai surežisavo L. Remeikienė, tik jaunimo tautinių šokių grupei vadovavo A. Albrechtienė, akomponavo akordeonu A. Gatautis. A. Albrechtienė buvo įteikta raudonų rožių puokštė.

Tautinių šokių grupę pasuko Kubilė, Suktinij ir Lenciūgelė. Šoko E. ir Pr. Baltučiai, J. ir R. Labuckai, J. Kasperiūnas, J. Lukšytė, D. Kusinskaitė, Emilija, Vida ir Dalė Skverekaitės.

Parengimas buvo kruopščiai paruoštas, bet būtų galėję būti žymiai daugiau mūsų tautiečių. Atrodė, tam tikra dalis jau be laiko paseno. Iš Saulė Ste Marie buvo atvažiavusi I. V. Girdevičiūtė šeima ir V. Staškina. Sekmadienį buvo atliktos pamaldos už gyvus ir mirusius motinas su pritaikytu šventei pamokslu.

M. CEBATORIENĖ su dukrele išplaukė laivu atostogų į Suvalkų trikampį. Ten praleis visą vasarą.

„GELEZINIS VILKAS“, medžiotojų ir žūklautojų klubas, išrinkto naują valdybą: Juozapavičius Antanas — pirm., Dūda Bronius — sekr., Bružas Valsys — ižd. Naujoji valdyba birželio 5 d., sekmadienį, Manitoulin Island, p.p. Dūdos Br., Gorklio P. ir Augustino Br. vasarietėse rengia klubo narių išvyką. Programoje: sportinio šaudymo pratybos, pasivažinėjimas Manitoulin Island vandensne, žvejyba, sportas ir kt. Visi klubo nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti. Atvykusieji šeštadienį galės ten pat ir pernaktuoti.

TAUTOS FONDO vėjus vyksta sėkmingai. Ligi šio laiko daugiausia rėmė: P. Jutelis — \$20, J. Remeikis — \$18, J. Vaičiūlinas — \$17, kitai mažiau. Visi tautiečiai prašomi pasiskubinti atlikti tautinę pareigą. Fondo aukas renka LB valdybos nariai.

Krsp.

DETROIT, Mich.

GABIŲ TECHNIKŲ SEIMA. — Š. m. balandžio 30 d. katalikų universitetas — University of Detroit — iškilmingai įteikė baigimo diplomus 1.600 studentų, kurių tarpe 10 lietuvių. Mechanikos inžinieriaus diplomą gavo Algimantas Jokūbaitis ir Benediktas Antanas Neverauskas. Algimanto brolis Kęstutis tą pat faktulietą baigė prieš 5 metus ir dirba General Motors motorų gerinimo skyriuje. Kęstutis Jokūbaitis pasižymėjo techniskais motorų patobulinimo išradimais ir greit pakilo savo tarnyboje. Tokį pat darbą gavo ir Algimantas toj pačioje bendrovėje — šaruvočių motorų gamyboje. Jų tėvas Martynas Jokūbaitis Lietuvoje tarnavo kapitono laipsnyje šaruvočių dalinyje. Jis pasižymėjo techniskais gabumais Lietuvos kariuomenėje ir General Motors bendrovėje tame pat Detroito. J. Gs.

DR. V. D. KVEDARAS
Dantistas
460 MAIN ST. E.
Hamilton, Ont.
Telefonas 529-4911

Taupyk ir skolinkis
kooperatiniame bankelyje "TALKA"

21 Main Street East, Room 203 — Telefonas JA 8-0511
Duodamos asmeninės paskolos iš 8% iki \$5.000, mortgiųjų paskolos iš 7% iki 66% turto vertės. Už šerūs mokama 5% dividendų iš pelno, už depozitus — 4%. Veikia nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas. Pilnas čekių patarnavimas.
Darbo dienos: pirmadienis, trečiadienis ir ketvirtadienis 9 val. ryto — 3 val. po pietų, antradienis ir penktadienis 9 val. ryto — 1 val. po pietų ir 5 val. — 8 val. vak., šeštadienis 9 val. ryto — 12 val.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

BŪVE LIETUVOS NEPRIKLĄAUSOMYBEI ATSTATYTI KOMITETO NARIAI, kurių globoje yra po lapkričio manifestacijos susidariusių pinigų likutis, nusprendė daly to likučio paskirstyti šitai: 1.000 dol. Pasaulio Liet. Jaunimo Kongresui Rengti Komitetui, \$1.000 Rezoliucijoms Remti Komitetui ir \$1.000 „Lituanus“ žurnalui.

NEW JERSEY LB ŠOKĖJŲ GRUPIE „BALTIJA“ vadovauja inž. V. Melinis. Neseniai grupė labai gražiai pasirodė jaunųjų talentų vakare.

STASYS BARZDUKAS yra vienas iš veikliausių asmenų tarp užsienio lietuvių. Svarbiausioji jo veikla sveitė reikišiai LB rėmuose, kur jis nepašaltinai dirba nuo 1952 m. Nuo tada jis buvo Clevelando B-nės pirmininkas, JAV LB p-kas, dabar — PLB valdybos vykdomasis vicepirmininkas ir „Pasaulio Lietuvio“ redaktorius. Balandžio 23 d. jam suėjo 60 m. amžiaus ir 40 m. visuomeninės veiklos sukaustis. Šių sukaustų progą balandžio 30 d. Sukaustuvininkai Klevelande buvo suruoštas viešas pagerbimas, kuriame pagrindinę paskaitą skaitė prof. J. Puzinas, atvykęs iš Filadelfijos.

TEISININKO J. BRAZINSKO laidotuvių metu susirinkusieji gimines, draugai ir artimieji, vietoje gėlių, suaukojo \$155, kurie buvo paskirstyti: \$50, BALFui, \$50 Vasario 16 gimnazijai ir \$55 Lietuvos Teisnininkų metraščiui išleisti.

BUV. LIETUVOS PREZIDENTO DR. KAZIO GRINIAUS šimtmečio minėjimas organizuojamas Njujorko. Gruodžio 17 d. sueina 100 metų nuo šio visuomenininko, politikos ir gydytojo gimimo. Tam reikalui sudaryta varpininkų iniciatorių k-jė iš B. Maciūnienės ir A. Mačiūlio. Komisijai pavesta sudaryti platesnės apimties komitetą, kuris jau rūpinsis minėjimo organizavimu.

JURATĖ REISGYTĖ, pagarsėjusi Australijos lietuvių (išgavusi iš J. Paleckio parašą po peticiją Jungtinėms Tautoms dėl Lietuvos laisvės), kviečiama atvykti į lietuvių jaunimo kongresą, atsiųsiančios ešeni „Margučius“, prašydamos kiekvieną klausytoją paaukoti bent po 1 dol. kelionės išlaidoms apmokėti. „Margučio“ adresas: 6755 S. Western, Chicago, Ill 60636, USA.

KUN. B. SUGINTAS už balandžio mėn. per BALFą pasiuntė Vasario 16, Punksio ir saleziečių gimnazijoms \$1.180.

„IRON CURTAIN CHURCH RELIEF“ biuletenis išsėjo šv. Mykolo bažnyčios Vilniuje vėdaus nuotrauką, kurioje matyti išstatyti įvairūs namų

DĖLHI — TILLSONBURG, ONT.

VELYKŲ BOBUTĖ aplankė šios apylinkės vaikus ir jų tėvelius Atvelykyje susirinkusius šv. Kazimiero parapijos salesius. Ji atvyko kartu su „žuikučiu“ Algiuku Ratavičium, nešdama dovanų maišelį. Vaikai deklamavo, skambino, šoko, ritinėjo margučius, važišino. Velykų bobutė buvo p. M. Ziogienė.

CHORO METINIS POBŪVIS įvyko bal. 28 d., kuriame dalyvavo nemaža choro narių ir jų artimųjų. Džiugus dalykas, kad choras labai uoliai lanko repetitijas. Jis praveda iš Londo atvykstas kun. klebonas B. Pacevičius. Jau dekingi choristai, parapijos vadovybė ir visi parapijiečiai. Choras daro aiškiai ir gražiai pažangą. Jam akomponuoja D. Augaitis ir D. Ratavičius. Choriui diriguoja K. Lukošius. Choro senjūras yra Vl. Miceika.

MOTINOS DIENOS MINEJIMAS ir šeštą. mokyklos darbo užbaigą įvyko lietuvių salėje bal. 30 d. Parengimą organizavo K.L.K. Moterų Dr-jos Delhi skyriaus ir Bendruomenės apylinkės valdybos. Šis pobūvis pasižymėjo gausiu atsilankiusių skaičiumi ir programos gražumu. Minėjimą atidarė kat. moterų draugijos pirm. p. M. Ziogienė, pakviesdama skaityti paskaitą apie motiną mūsų žymųjį rašytoją Marių Katiliskį. Jo paskaita buvo gili ir turini ir labai graži savo forma. Už ją padėkojo bendruomenės apylinkės pirm. dr. Br. Povilaitis. Mokyklos mokiniai padainavo kelias daineles, vadovaujami mokyto K. Lukošiaus. Birutės Vytienės paruošta dialogų, dainų ir šokių pyne atliko mūsų mažieji su jais būdingu nuosirdumu, labai gražiai pagerbdami motinas. Jaunaisioji deklamatorė buvo Audronė Marija Berzė.

ISKILIAVO I AMŽINYBE. Ilgokai sirgęs Tillsonburg ligoninėje bal. 19 d. mirė a.a. Juozas Vilianis. Palaidotas bal. 22 d. Delhi katalikų kapinėse. Liko Lietuvoje jo žmona Zosė ir penki vaikai. Jis buvo kilęs iš Molinių k. Želvos valsč., Ukmėrgės apskr. Jo brolis Vladas gyvena Toronte.

TABAKO SODINIMO PLOTAI šiemet sumažinti 17%. Šioj apylinkėj ūkininkai gali išauginti ligi 200 mil. sv. tabako. Per sezoną parduota apie 160 mil. sv. Nėra tikrumo dėl kainos, bet manoma, kad mokės apie 60 centų svarui. Jei visą derlių supirktų tokia kaina, būtų geri metai. Ūkininkams rūpi, ar skinant tabaką bus užtenkama darbininkų.

ST. KAIRYS organizuoja futbolo komandą, o P. Augaitis — mergaičių stalo teniso grupę. Geros sėkmės.

PAGERBTAS ST. SMUTIS jo vardadienio progą geg. 8 d. Jų ūkyje susirinko daug draugų palinkėti ilgiausio ir laimingiausio metų. P. Simučiai turi gražų tabako ūkį, jau išmėkė, kurį žada parduoti. Linkėtina, kad ir išėję iš tabako verslo pasiliktų šios apylinkės lietuvių tarpe. Be šeiminko, buvo dar dvi soliziantės — St. Gindrienė ir D. Bartulienė. Pasakytas sveikinimo kalbą, įteikta dovanų, sugiedota „Ilgiausių metų“.

ISLEISTUVES, ne sutikuvęs, įvyko geg. 7 d. p. Banylių namuose. Seiminkai pardavė turimą Delhi namą ir keliąs gyventi į Torontą, kur turi daugiau nuosavybės ir kur gyvena jų dukra. Šio mėn. 17 d. p. Banyliai išskrenda į Lietuvą aplankyti savo dukros ir kitų giminių. Kor.

reikmenys, kaip tualetui ir vanden-tiekio įrengimai ir kt. Tokio barbariškumo esą sunku surasti. Taip pat straipsnyje aprašyta Lietuvos Bažnyčios tragedija.

Vokietija

J. SKUCAS IR P. JUSKAITE. SKUCIENE atvyko Vokietijon iš pavergtos Lietuvos pas dukterį. Atvykusieji ilgus metus išbuvo Sibire priverčiamoj darbo stovyklose.

GAUTINGO LB APYLINKĖJ šiuo metu priklauso 9 nariai, kurių 7 gydo sanatorijoje. Dėl daugumos narių silpnos sveikatos nebuvo įmanoma sušaukti nė metinio susirinkimo. Apyl. senjūras yra A. Kajutis ir kontrolierius — L. Simanavičius.

PLB SCHWETZINGENO APYL. NARIŲ VISUOT. SUSIRINKIME naujai išrinktos apyl. v-bos pirm-ninkas yra teisininkas Ant. Jasinskas, sekr. Leonas Urba, ižd. Juozas Grabauskas.

MARTYNAS LABUTIS mirė kovo 24 d. ir palaidotas Luebeck-Waldhuse kapinėse kovo 29 d. Velionis buvo gimęs 1872 m. rugsėjo 3 d. Žy-niuose, Klaipėdos krašte. Pokario metais velionis ilgaiusiai išgyveno Bad Schwartau. Ten buvo įkūręs su kitais veiklesniais lietuviais PLB apylinkę, kuriai nuosirdžiai vadovavo, būdamas apyl. pirmininku. „E. Lietuviųje“ apie mirusįjį parašė nekrologą Erd. Simonaitis, Maž. Lietuvos Tarybos pirmininkas.

Britanija

BRONEI DAUNORIENEI balandžio 13 d. suėjo 60 m. amžiaus. Sukaustuvininkė yra nepašaltanti lietuviškų knygų platintoja. Britanijoje ji yra išteigusi firmą „Dainoros“ vardu, kuri jau 20 metų labai aktyviai platina lietuviškas knygas, laikraščius, plėkštėles ir kt. Be to, sukaustuvininkė pastaruosius trejus metus vadovauja Lietuvių Moterų Sambūriui „Dainava“, kuris rūpinasi lietuvių šalpa.

LIETUVIŲ SODYBOJE gegužės 6-8 d.d. Londono universiteto filosofų studentų grupė turėjo studijų savaitgalį. Jūs tenai suorganizavo inž. Kastytis Baublys, kuris tame pačiame universitete studijuoja filosofiją. Tą patį savaitgalį Sodyboje įvyko ir Hampshire County klubų pilsotojų šaudymo varžybos. Tuoj po Sekminių tenai liet. šauliai organizuoja įdomias naujųjų šaudymo pirmenybes. Paruošė Pr. Al.

nytė. Išreikšta padėka mokytojams: A. Ratavičienė, K. Lukošius, Br. Dir-sei ir mokyklos globėjui kun. dr. J. Gutauskui, įteikiant jiems dovanas. Apdovanoti ir mokiniai tėvų komiteto pirm. St. Beržinio.

PIRMOJI VAIKUČIŲ KOMUNIA įvyks birželio 12 d. Kas sekmadienį jiems būna pamokos tuoj po 11 val. pamaldų.

LIETUVISKO KRYŽIAUS pašventinimas ir metinė parapijos vakarienė bus birželio 18 d. Dalyvaus vysk. Pr. Brazys. Kviečiami vietinės vyskupijos augštieji pareigūnai ir lietuviai kunigai. Kryžiaus projektą padarė archit. V. Zubas iš Montrealio; darbą atlieka J. Vitkauskas iš Woodstocko. Iškilmes prasidės 5 val. Mišiomis lietuvių bažnyčioje.

SUSITUOKĖ bal. 23 d. šv. Kazimiero bažnyčioje Ričardas Povilas Ravin ir Danutė Stasė Rudokaitė. Vestuvinis pobūvis įvyko Arlingtono viešbučio salėje.

ISKILIAVO I AMŽINYBE. Ilgokai sirgęs Tillsonburg ligoninėje bal. 19 d. mirė a.a. Juozas Vilianis. Palaidotas bal. 22 d. Delhi katalikų kapinėse. Liko Lietuvoje jo žmona Zosė ir penki vaikai. Jis buvo kilęs iš Molinių k. Želvos valsč., Ukmėrgės apskr. Jo brolis Vladas gyvena Toronte.

TABAKO SODINIMO PLOTAI šiemet sumažinti 17%. Šioj apylinkėj ūkininkai gali išauginti ligi 200 mil. sv. tabako. Per sezoną parduota apie 160 mil. sv. Nėra tikrumo dėl kainos, bet manoma, kad mokės apie 60 centų svarui. Jei visą derlių supirktų tokia kaina, būtų geri metai. Ūkininkams rūpi, ar skinant tabaką bus užtenkama darbininkų.

ST. KAIRYS organizuoja futbolo komandą, o P. Augaitis — mergaičių stalo teniso grupę. Geros sėkmės.

PAGERBTAS ST. SMUTIS jo vardadienio progą geg. 8 d. Jų ūkyje susirinko daug draugų palinkėti ilgiausio ir laimingiausio metų. P. Simučiai turi gražų tabako ūkį, jau išmėkė, kurį žada parduoti. Linkėtina, kad ir išėję iš tabako verslo pasiliktų šios apylinkės lietuvių tarpe. Be šeiminko, buvo dar dvi soliziantės — St. Gindrienė ir D. Bartulienė. Pasakytas sveikinimo kalbą, įteikta dovanų, sugiedota „Ilgiausių metų“.

ISLEISTUVES, ne sutikuvęs, įvyko geg. 7 d. p. Banylių namuose. Seiminkai pardavė turimą Delhi namą ir keliąs gyventi į Torontą, kur turi daugiau nuosavybės ir kur gyvena jų dukra. Šio mėn. 17 d. p. Banyliai išskrenda į Lietuvą aplankyti savo dukros ir kitų giminių. Kor.

DIDŽIAUSIA HAMILTONO APYLINKĖS

KRONAS

REAL ESTATE AND INS. LTD.

366 MAIN ST. EAST. JA 8-8492

SILO:

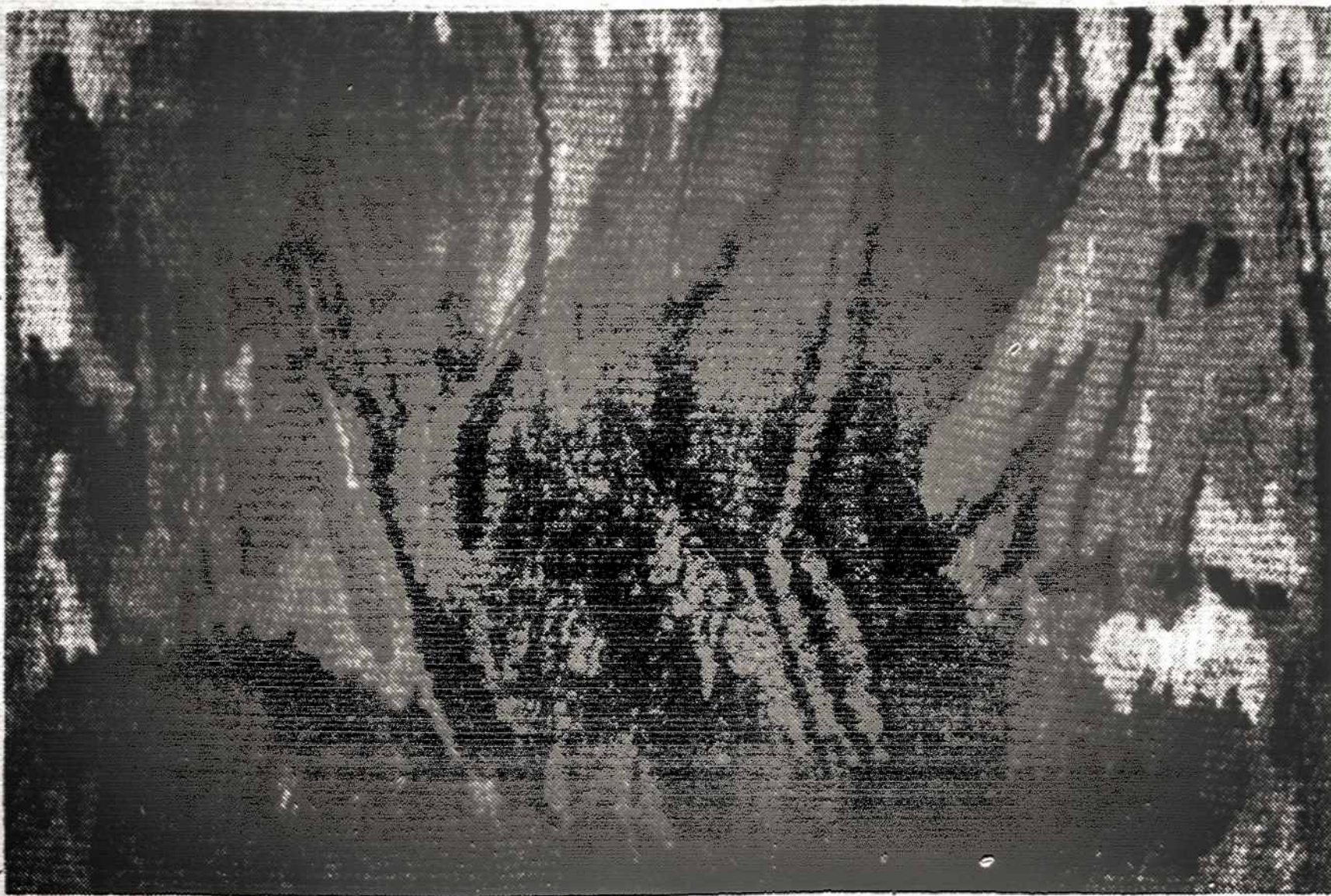
- Didžiausią pasirinkimą namų, apartamentų, ūkių, verslų ir t.t.
- Daug gerų pirkėjų
- Palankių finansavimų
- Greitą ir sąžiningą patarnavimą.

Per savo keturias įstaigas (85 tarnautojai) aptarnaujame Hamiltoną ir apylinkes tiesiogiai.

PER CROSS CANADA REALTIES SERVICE LTD.

aptarnaujame visą Kanadą.

Kreipkitės su pasitikėjimu

Anastazija Tamošaitienė

Rugsėjo pabaiga

Gobelenas

JAUNIMAS PASISAKO APIE KONGRESĄ

Atkelta iš 3-čio psl.

Kun. J. Staškevičius:

— Nemanyčiau, kad visas lietuvių jaunimas domisi kongresu: juk tai būtų kažkas neįprasto. Visuomet yra tokių, kurie niekuo nesirūpina ir nesidomi. Tokių ypač daug neorganizuoto jaunimo tarpe. Tačiau dauguma, atrodo, apie kongresą žino, juo domisi ir sąlygų ribose dalyvauja. Praktiškai, nesidomiančių dar neteko sutikti.

L. Svėgzdaitė:

— Kongresu domisi visas supiratas jaunimas, kuris supranta jo reikšmę ir vertę. Kongresas yra didelis žingsnis į priekį ir jaunimas, kuris yra painformuotas ir bent kiek įtrauktas į šį įvykį, kongresui pasidėdinti savo laiką, talentą ir energiją.

Jei kongresu nesidomi jaunuolis ar jaunuolė, tai yra kaltė pačių veikėjų, nes jie ar nenori, ar nesugeba tą individą išjudinti, sudominti ir patraukti kongreso linkme.

R. Vaštakas:

— Kongresu domėjimasis priklauso nuo kiekvieno jaunuolio tautinio susipratimo. Iš organizatorių pusės, atrodo, neapleista nė viena proga jaunimą su kongreso idėja supažindinti.

— Kokios jūsų sugestijos būsimajam jaunimo kongresui?

R. Danytė:

— Esu iš vietovės, kur labai mažai lietuviško jaunimo. Reikalingi glaudesni ryšiai tarp mažų ir didesnių vietovių padidinti ir pajauvinti veikimui.

V. Germanas:

— Negalime nuvertinti prieškongresinės stovyklos svarbumo. Joje žymiai lengviau ir daug našiau galima išvystyti gi-

liai studijinį aspektą, negu masiniam kongrese. Ribotoje stovyklos erdvėje, visą laiką būdami vienoje vietoje, dalyviai turės progos nuosekliai ir ramiai apsvaistyti ir pergalvoti jaunimui rūpimas problemas. Ši aplinka gali būti ta derlinga dirva, iš kurios kils naujos idėjos, naujos kryptys jaunimo ateities veiklai. Stovyklos rengėjai, atrodo, tai pramato ir reikia jiems linkėti sėkmės bandant tą studijinę aplinką sukurti.

R. Kryžanauskaitė:

— Mano sugestija būtų: visi tarsi rūpina, kad jaunimas nuvažiuotų į kongresą ir kad būtų ten idomos temos, paskelbtos prieš kongresą ir kad būtų galimybė geriau susipažinti su kongreso dalyviais per tą trumpą laiką.

A. V. Razgaitis:

— Aš siūlyčiau, kad kongresas kryptų didesnį dėmesį į organizacijų klausimus. Šiais laikais yra sunku atskirti organizacijų narius, kadangi jie tiek mažai tų organizacijų sąvybių pasisavinę. Kongresas turėtų išryškinti organizacijų tikslus, idealus ir kitus charakteringus bruožus. Jis turėtų skatinti, kad jaunimas per vieną pasirinktąją organizaciją dirbtų, nes tai yra prasmingiau. Kitaip yra per lengva pasimesti. Norėtumėte matyti daugiau atvirumo iš kaikiurių kongreso rengėjų. Man pačiam teko būti vienam posėdyje Klevelande, kuriame buvo pareikšta, kad ryšiai buvo užmezgi su FBI dėl jaunimo atvežimo iš Lietuvos. Kitam posėdyje buvo pareikšta, kad derybės nesisekė, kad FBI atsakė pagelbėti. Neseniai laikraščiuose Kongreso Tautos Komiteto pareiškė, kad jokie kvietimai niekad ne-

buvo nėsvojoti... Kongresas turi sujungti visuomenę, o ne ją skaldyti. Klysti kiekvienas gali. Neklysta kas nedirba. Tad taip ir tarkim. Kam dangstytis neteisybe? Juk sakoma, kaip šauksi, taip atsilieps. Iš kongreso labai daug tikėjau. Laikas bėga, vilstys gėsta. Gražuolėms dar yra galimybė. O kas man skirta, pamatysiu tik kongrese, kuriam visada linkėjau kuo gražiausio pasisekimo.

buvo nėsvojoti... Kongresas turi sujungti visuomenę, o ne ją skaldyti. Klysti kiekvienas gali. Neklysta kas nedirba. Tad taip ir tarkim. Kam dangstytis neteisybe? Juk sakoma, kaip šauksi, taip atsilieps. Iš kongreso labai daug tikėjau. Laikas bėga, vilstys gėsta. Gražuolėms dar yra galimybė. O kas man skirta, pamatysiu tik kongrese, kuriam visada linkėjau kuo gražiausio pasisekimo.

Kun. J. Staškevičius:

— Norėčiau tik priminti, kad kongreso rengėjų neįmanoma išvengti to jaunimo, kuris nepasiekė augstesnio mokslo. Nesvarbu, ar jis mokslus išsėjęs ar ne. Karts nuo karto jau pradeda jaustis tam tikras paniekimas tų gabių ir sumanių jaunuolių, kurie galbūt neturėjo pakankamų sąlygų pasiekti tokio mokslo lygio, kurį turi kiti.

L. Svėgzdaitė:

— Viena sugestija, kuri galėtų būti iškelta kongreso metu, tai yra suorganizavimas grupės, kuri galėtų pasidavinti "Laisvųjų Kraštų Lietuvių Jaunimo Centrine Sąjunga". Ji rūpintų pasaulinę jaunimo veiklą svietimuose kraštuose — ją prižiūrėtų ir skatintų. Ši jaunimo grupė (ar komitetas) galėtų būti išrinkta iš įvairių kraštų atstovų, susirinkusių vienoje vietoje vienu metu. Toks organizuotas vienetas planuotų lietuvių jaunimo veiklą visame laisvajame pasaulyje.

R. Vaštakas:

— Vietoj sugestijos gal būtų galima kongresui palinkėti sėkmės. Sėkmės ne tik kongreso eigoje, bet ir užmezgime bendradarbiavimo ryšių, kurie tęstųsi kongresui pasibaigus, ryšių,

Su daina šauksime pasauliui!

KVIESLYS TREČIOJON DAINŲ ŠVENTĖN

Šių metų lietuviško gyvenimo pakelė nužymėta keliais neeiliniais kelerodžiais: Jaunimo metai, jų pačių dvasios kalba. Daug da-III-ji Dainų Šventė, rikiuotė pamėtinų šimtininkų (vyskupų Staugaitis, prezidentas Grinius, rašytojas Seirijus Juozas-Zidana-čius), žadinusių ir kėlusius mūsų dvasinę — tautinę samonę, Tautos Fondo užmojis įsiriti į pusmilijo- nį ir kt. Visi šie įvykiai yra didelės svarbos išsivijios išsilaikymo ir tėvynės laisvinimo kovoje, ir juos bandysime didesniu ar mažesniu nuosimčiu įgyvendinti.

Šiandien noriu jus, mieli tautiečiai, rengėjų vardu pakviesti į vieną didžiųjų momentų — tre- čią dainų šventę, įvykstančią lie- pos 3 dieną Čikagoje. Suskriski- me jon gausiai ne vien išklausti dainos, žavėjusios ir vedusios mus per kartų kartas, bet taip pat susiburkime ir pademonstruoki- me, kad mes dar gyvi, kad mes kovojame ir siekiame.

1945 m., vos pasibaigus antra- jam pas. karui, Vašingtono įvyko mūsų atstovų suvažiavimas Lietu- vos reikalams aptarti. Pakviesta ir kongresmanų ir senatorių, kad jie pakalbėtų ir pajudintų mūsų bylą. Bet ir dalykus anuo metu bu- vo žiūrėta dar pro raudonus aki- nius ir kongresmanų išsireikšta, jog prieš bolševikus negalima kal- bėti, nes jie esą sąjungininkai.

Vienas kongreso narių tada pa- stebėjo: "Jūs buvotė Rusijos da- lis, kodėl atsisakėte?" Lietuviai gavo per veidą — pasakoja ano suvažiavimo dalyvis ir šios dainų šventės komiteto p-kas dr. S. Bi- žis. Taigi, kilo klausimas, kas kal- bės, jei kongresmanai atsisako. Ir atsisotjo tada Amerikoje gimę mūsų veikėjas Antanas Olis ir drasijai pristatė lietuvių klausimą nustebsiems svečiams. Jo bal- sas nedingo tyruose: vienas sena- torius net paprašė, kad Olio kal- ba būtų įrašyta į kongreso rekor- dus. Prabilo tada ir kiti klausda- mi, kodėl apie Lietuvą to ankš- čiau neskelbta: nesakyta, kad mes nuo amžių buvom laisva tauta, kad mums jokia auka nėra brangi laisvės sąskaiton.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

Tai įvyko prieš 21-rius metus; dabar padėtis yra kitokia. Ameri- ka įtikinta nuimti raudonus aki- nius, o mūsų išsivijios kūnan ilie- ta labai išprususio kraujo ir išau- ginta bei išmokslinkta karta, ga- lisvės sąskaiton.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

Tai įvyko prieš 21-rius metus; dabar padėtis yra kitokia. Ameri- ka įtikinta nuimti raudonus aki- nius, o mūsų išsivijios kūnan ilie- ta labai išprususio kraujo ir išau- ginta bei išmokslinkta karta, ga- lisvės sąskaiton.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

— O nesakyta, — byloja toliau daktaras Bižis, — nes lietuvių at- teiviai buvo neišmokslinę, dau- guma — net beraščiai; vos tik sau- jelė galėjo prabiloti ir jiems bu- vo beveik neįmanoma pasireikšti.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

NAUJA STUDIJA apie lietuvių kry- žius ir koplytėles, parašyta inž. Mi- ka- lojaus Ivanausko, pradėta spausdinti Čikagos laikraščio "Laisvoji Lietuva". Straipsniai iliustruoti pavyzdžiais ir naudojama nauja mažosios architektū- ros terminologija. Ši studija apima šiuos skyrius: Lietuvių tautos archi- tektūriniai tarpiniai, Kryžių ir koply- telių ryšys su senove, Kryžių bei koply- telių statymo papročiai, Koplytelių ir kryžių stilizacijos raida, Puošybos architektūriniai elementai, Lietuviš- kieji kryžiai tarptautiniame forume ir Literatūra bei bibliografija.

LIEUVISKŲ KNYGŲ IR ŽURN- LŲ VITRINA Čikagos Jaunimo Cent- ro prieganyje, numatoma, bus didelė atrakcija šiuose lietuvių kultūros na- muose. Vitrina rengia Pedagoginis Li- tuanistikos Institutas ir Čikagos aug- tesnioji liutuanistinė mokykla. Vitrinos projektą paruošė dail. Adolfas Valeš- ka — vienas Ped. Lit. Instituto lektori- ū.

NELES MAZALAITES PASAKOJ- MAI, kurie buvo spausdinami "Darbi- ninko atkarpoje pr. metais, užvardinti "Miestelis, kuris buvo mano", išlei- džiami atskira knyga. Leidinys jau ri- šykoje. Leidžia "Darbininko" spaus- tuvė.

KULTŪROS KLUBO susirinkime Bostone balandžio 23 d. kalbėjo dr. B. Matulionis. Prelegentas kalbėjo apie pagarbą savajai kalbai, išskaidamas rei- kalą, kaip itin svarbų, palaikyti lietu- vių kalbą, taip pat — gerbti ir neža- loti lietuviškų vardu, pavardžių etc.

IS VILNIAUS vienas čikagietis lie- tuvis gavo laiška, kuriame rašoma, jog jis girdėjęs, kad Čikagoj buvo statoma "Traviatos" opera su garsiais solistais Lilija Sukyte, A. Brazu, Baru ir kt. Džiugiamasi laiške, kad didelė lietu- vių išsivijios kolonija sugeba pastatyti tokias žymias operas.

Dr. FELIKSAS PALUBINSKAS, prekybinių mokslų profesorius Kali- fornijos valstybinėje kolegijoje Long Beach, išrinktas į Phi Kappa Phi tau- tinę kolegiją garbės korporaciją.

Pr. Al

OKUPUOTOJ LIETUVIŲ

VALSTYBINĖS FILHARMONIJOS kamerinis orkestras, vadovaujamas S. Sondeckio, koncertavo Šiauliuose. Bu- vo atlikta Vivaldi simfonija nr. 3. As- lamazjano varijacijos Haendelio "Pa- sakalijos" tema ir kiti nelengvi kūri- niai. Koncertą pajavairino pianistas G. Trinkūnas Čiurlionio preliudais, smui- kininkas E. Paulauskas B. Dvariono pjesė "Prie ežerėlio" ir V. Daunoros solo dainomis.

A. MARCINKEVICIAUS "Tiesoje" atspautam feljetonui "Didysis suar- tėjimas" maskvinis žurnalistas Sąjunga paskyrė II premiją. Vertintojų komi- sija, peržiūrėjusi 1965 m. periodinė- spaudos paskelbtus feljetonus, nerado nė vieno, kuris būtų vertas pirmosios premijos. Be A. Marcinkevičiaus, an- trąsias premijas gavo du "Pravdos" ir "Išvestijų" bendradarbiai rusai.

BALETMEISTERIŲ IV SEMINA- RAS, kuriame buvo aptarti Baltijos krašto laimėjimai ir nesėkmės, įvyko Vilniuje. Seminaro dalyviai turėjo pro-

gos susipažinti su P. Caikovskio "Gul- bių ežero", A. Chačaturiano "Sparta- ko", J. Gruodžio "Jūratės ir Kasty- čio" spektakliais. Jiems buvo parody- tas ir naujasis filmas-baletas "Eglė žalčių karalienė". Pranešimą apie lie- tuviškąjį baletą padarė A. Ruzgaitė. Seminaro dalyviai diskusijose kelė mintį, jog Lietuvos baletas teatras ir prarastį tautinio baletu ugdytojo vei- dą ir yra kritęs profesiniu lygiu, nors jame netrūksta gabių jaunosios kartos šokėjų. Garsaus Maskvos "Bolšoj" te- atro baletmeisteris P. Gusev pzv. pa- reiškė, kad "Spartako" pastatymas bu- vusi didelė klaida, nes šis baletas Vil- niaus kolektyvui esąs persunkus. Jo nuomone, profesinį lygį būtų galima pakelti pasikviečiant patyrusių peda- gogų ir daugiau dėmesio skiriant jau- nimui.

E. PAULAUŠKO sudarytas ir vado- vaujamas valstybinės konservatorijos studentų styginis kvartetas viešu kon- certu buvo pristatytas Vilniaus visuome- niai. Programoje buvo atlikti Bokeri- nio, Mocarto ir Sostakovičiaus kvar- tetai. Naujojo muzikinio vieneto są- statas: E. Urbonas — I smuikas, S. Gordonaitė — II smuikas, A. Matulio- nytė — altas, A. Sivickas — violen- telė.

"PROVERBIUM", Suomijoj leidžia- mas tarptautinis folkloristikos biulete- nis, paskelbė filologijos mokslų kan- didato K. Grigo informaciją straipsni- apie lietuvių priežodžius ir patarles. Jame apžvelgiami lig šiol atlikti pa- tarlių ir priežodžių tyrinėjimai, api- budinami stambesnieji rinkiniai. Api- buletenis leidžiamas keliomis pagrindi- mėmis pasaulio kalbomis.

JIEVA SIMONAITYTĖ užbaigė sa- vo autobiografinę apysaką, kurios buvo išleistos trims knygomis — "... o buvo taip", "Ne ta pastogė" ir "Nebaigta knyga". Pastarojoje atsimi- nimų forma atskleidžiamas laikotar- pis nuo 1921 m. rašytojos atvykimo į Klaipėdą iki dabartinio dienų. Recen- zentas J. Kaminskis "Liter. ir Mene" trečiąją atsiminimų dalį priskiria anti- fašistinių kūrinių grupei, nes joje esąs vaizduojamas fašistinių tenden- cijų plitimas Klaipėdos krašte, hitle- rininkų įvykdytas Klaipėdos užgrobi- mas, vokiečių okupacijos laikmetis Lietuvoje. J. Simonaitytė gana plačiai aprašanti Klaipėdos krašto veikėjus — Vydūną, Aną Bruoži, Joną Vana- gėlį, pateikianti idomos medžiagos apie Lietuvos konsulatą veiklą Klaipėdoje, sukilimą ir jo dalyvius, iške- lianti asmenis, kurie ruošė dirvą Klaipėdos prijungimui prie Vokietijos 1938 m. Vokiečių okupacija visoje Lie- tuvoje esanti silpniau atvaizduota. Knygos pabaigoje rašytoja pareiškia: "Dabar aš jau namie, ir mano namai — visa plačioji Tarybų Žemė..." J. Kaminskio recenzijoje taigiogi vieto- mis prasiskia "antiburžuazinis" tonas, kuriam, galimas dalykas, pagrindo duoda įvykiai ir žmonių vaizdavimas knygoje, nors Simonaitytė ir tvirtina: "Aš žmogus, daug matęs, daug kentė- jęs ir nemokąs veidmainiauti. Mano niekas neišgavalo, visa, kas parašyta, — matyta, girdėta, viskas pačios skau- džiai pergyventa..."

V. Kst.

LENKIJOS KRIKSTO SUKAKTIS

Tūkstantis metų krikščionybei Europos Rytuose

Tikroji Vakarų Europa

Tik nuo X a. vakarinės Europos plotas emė plėstis iki šių dienų apimties. Čia sprendžiamas reikšmės turėjo atsikūrusi Ro- mas imperija, dabar jau vokiečių tautos, nors su šiuo priedėliu ji emė vadintis tik nuo XV a. Lenkų istorikas O. Haleckis (Fordhamo uni- versiteto emeritas) savo įžnyiam veikalė "The millenium of Europe" (1963) irodinėja, kad tikroji Europa tik X a. prasidėjusi, atseit, tuo pačiu metu, kaip ir Lenkija. Jo pirmas tikslas yra susieti Lenkijos krikščionybę su gimtančios Europos pradžia ir toliau vaizduoti pastarosios eiga, kreipiant ypatingą dėmesį Lenkijai. Veikalė vyrauja religinis pradas ir juo grindžiama visa Europos evoliucija. Aiš- kiai pastebima lenkų autoriaus dvasinė gim- nystė su anglų žinomą istoriku Chr. Dawsonu.

O. Haleckis rodo, kaip saksų kunigaikštis, išrinktas vokiečių karaliumi ir imperatoriumi (962), pradėjo paelbio slavų krikščioninimą ir tuo pirmas atidarė kelią vokiškai rytų koloni- zacijai. Maždaug tuo pačiu metu pradėjo valstybinį gyvenimą čekai, Otono sutramdyti vengrai ir istorijos arenon įžengė jau valstybe tampaanti Lenkija. Be reikalo prieš šį paskuti- nį karą smarkiai gincijosi lenkų ir vokiečių mokslininkai dėl trijų vokiečių kaimynų pra- džios. Vokiečiai perdėti irodinėjo tų kaimy- nų vokišką (germanišką) pradžią, tuo tarpu tų tautų istorikai tvirtino savaimingą jų kilme. Iš tikrujų, X a. nebuvo tautinio skirtumo nau- joviška to žodžio prasme šios erdvės gyventoj- ū tarpe ir valstybės kūrėsi maišantis tautos. Vokiečių smelkimas ir rytus buvo daugiau gaivališkas vyksmas: ekspansija vakarietiškos kultūros, vokiečių neštos dar jos nepalietusios tautos. Kaip ten bebūtų su ta valstybių pra- džia, krikščionybė trijose minėtose tautose ne- be vokiečių įtakos prasidėjo. Tik per krikš- čionybę jos įsijungė į Vakarų pasaulį.

Rytų krikščionybės plėtra

Vakarietiška krikščionybė rytiniuose vo- kiečių kaimynuose susitiko su rytietiška biza- ntiška krikščionybe. Ši pirmiausiai pasisklido Balkanų slavuose dėl jų artimų ryšių su Bi- zantija. Toliau į šiaurę, jau į vakarietiškos krikščionybės sferą, ją bandė nešti du garsieji

slavų apaštalai. Kirilas ir Metodijus (IX a. viduryje). Jie skiepijo ją didžioje Moravijos valstybėje paduonojė (maždaug šių dienų Vengrijoje ir Slovakijoje), tos šalies valdovo pakviesti. Jie savo misijinius darbus įamžino sukurtauoju vad. kiriliskiu alfabetu ir pirmu slavisku šventraščio vertimu. Bet ta biza- ntiška krikščionybė su slaviska liturgija nega- lėjo išlaikyti spaudimo vakarietiškos vokiškos ir turėjo pasitraukti. Jos žūtį dar pagreitino ir Moravijos valstybės žlugimas ryšium su bar- bariškų vengrų įsibrovimu į Panoniją (896). Ji paliko kiek gilesnius pėdsakus Čekijoje, kur ji davė pradžią ankstyviems čekų kalba kūri- nimams.

Iš paduonojaus ištumti bizantiškos krikš- čionybės puoselėtojai susimetė Bulgarijoje, apaštalavo rytiniuose slavuose ir susikūrusioje Kievo valstybėje. Iš Bulgarijos sklindusi krikš- čionybė ir iš jos kilę raštai, parašyti vad. "senąja bulgarų kalba" turėjo nemažą pasise- kimą Kievo Rusijoje, kuri virto žymia dalimi krikščioniška dar prieš Vladimirą krikštą (988). Kunigaikštis krikštų tik sustvirtino daug ankš- čiau prasidėjusį vyksmą ir padarė krikščiony- bę valstybine tikyba.

Nuostabiai greitai krikščionybė plito iš Kievo į šiaurę ir vėlyvesnės Rusijos žemumoje gyvenę slavai priėmė ją. Tiesa, krikščionybės plitimui daug svėrė ir Kievo valstybės kolonizacija tolimesniu šiaurės ir rytų plotų. Jau XII a. Kievo krikščionybė pasiekė Naugardą ir buvo pasklidusi Volgos augštupyje, kai ten kūrėsi Maskvos kunigaikštija (XII a.). O su kri- kščionybe plito ir graikiškoji — bizantiškoji kultūra Rusijos lygumos plotuose. Kurdamą vienąją kultūros bendruomenę — rytinę Euro- pą. Tą vieningos senosios Rusijos kultūros plotą gražiai apibūdino dabartinis Leningra- do profesorius D. S. Lichačevas šiais žodžiais: "Nepaisant politinio susiskaldymo, kultūros srityje Kievo Rusė sudarė nuostabų kultūrinį vienetą — nuo Ladogos šiaurėje iki Tmutoko- kano pietuose, nuo Jaroslavo rytuose iki Ha- ličo ir Polocko vakaruose". Šiais žodžiais so- vietinis autorius nubrėžė maždaug centrinę dalį to ploto, kuris iki naujausių laikų buvo Rytų Europa vadintas.

Tad X a. ir kiek vėliau susidarė dvi Euro- pos: vakarinė romaniška — germaniška ir ryti-

nė slaviška (rusiška). Pirmoji išsivystė iš kla- siškos romėniškosios (lotyniškosios) kultūros, antroji — iš graikiškosios.

Tarp Rytų ir Vakarų

Tarp tų dviejų Europų X a. ir vėliau buvo didelis tarpas. Vakarinė Europa Rytuose bai- gėsi maždaug prie Elbės, kur stovėjo Otono I įkurtas Magdeburgo miestas, ir Alpių rytinėse pašlaitėse su pakraštiniu Salzburgo miestu. Toliau į rytus siekė tik jos "atžalos" — misi- jinės sr

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W.

Tel. RO 2-8255

INDIAN RD. — BLOOR.

\$3,000 įmokėti, prie požeminio traukinio, mūrinis 6 kambarių namas, naujas vandens šildymas, moderni virtuvė, viena skola balansu 10-tai metų; galima užimti nuo sausio 3 dienas.

BABY POINT — JANE.
\$5,000 įmokėti, atskiras rūpių plytų, 6 kambarių namas; privatus įvažiavimas su garažu. Visai arti sušalimo ir krautuvų, dideli gražūs kambariai; tuojau galima užimti; vandeniu alyva šildymas.

QUEBEC — BLOOR
\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų aukštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansu; visai arti Bloor ir High parko.

DUNDAS — BROCK
\$1,900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų aukštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atskira skola, arti susisiekimo ir krautuvų.

SWANSEA

\$4,900 įmokėti; atskiras, mūrinis gražių plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražus kiemas. Prašoma kaina \$18,500, gal ir mažiau.

SWANSEA — BLOOR

\$3,700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

BLOOR — INDIAN GROVE

\$18,900, mūrinis, 7 didelių kambarių namas, su garažu ir privačiu įvažiavimu, keičiama nuo Bloor g-vės; didelė moderni virtuvė ir galimybė antrai, švariai užlaikytas namas; reikalingas didesnis įmokėjimas.

SWANSEA

\$69,000 pilna kaina, 8 butų mūrinis apartamentinis pastatas, dvigubas privatus įvažiavimas, vandeniu alyva šildymas; dideli, moderniški, gražūs butai. 6% %, ilgalais morkitais; \$9,900 metinių pajamų.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte žinias, skelbime sau tinkamo namo ar būsto, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

TORONTO

Lietuvių studentų žinios

Winnipeg, Manitobos universitete 1965-66 m. m. studijuoja 6 lietuviai studentai.

Otavoje studijuoja lietuviai studentai: humanitarinius mokslus — 1, medicina — 2, inžineriją — 2, gamtos mokslus — 1, komercinius mokslus — 1, sociologiją — 1, žurnalistiką — 1. Londone, Ont., studijuoja: medicina — 3 (Edv. ir Julius Puodžiūnai, Gintas Prancuskas), verslo administraciją — 2 (A. Motūzas ir Ed. Dulkys), gamtos mokslus — 1 (B. Kazlauskaitė), humanitarinius mokslus: E. Krauskaitė, J. Galinaitis, V. Vasy, R. Jocienas, R. Rasokaitė; pagalbinių mediciną — E. Dulkytė, (Ilgoninė) D. Jonynaitė.

Vankuveryje studijuoja humanitarinius mokslus — B. Mocijauskaitė, Remigijus Baronas (Madride, Ispanijoje); politinius mokslus — Algis Baronas.

Per paskutinius 5 metus baigė universitetus šie lietuviai: Vytautas Lu-

kas — sociologas, Irena Macijauskaitė — gimnaz. mokytoja, Birutė Vilkaitė — chemikė, Algis Kaulius — diplomuotas buhalteris, Jonas Normantas — inžinieris.

St. Salkauskis baigė humanitarinių gamtos mokslų fakultetą — biologinės medicinos skyriaus honor. kursą Toronto ir gavo B. Sc. laipsnį. Toliau tęs medicinos studijas. Su draugais išvyko į vakarų Kanadą; grįž birželio m. pradžioje.

Dabartinę Lietuvių Studentų Sąjungos valdybą JAV sudaro: pirm. Kestutis Paulius Zygas, vicepirmininkai: Bostone — Antanas Saulaitis, SJ, Niujorke — Petras Vainius, Klevelande — Rimas Gulbinas, Čikagoje — Algis Rukšėnas; išd. Kazys Snieška, sekrs. Stasys Rastonis.

Sąjungos reikalais kreipkitės: K. P. Zygas, Robinson Hall, Graduate School of Design, Harvard University, Cambridge, Mass., U.S.A.

Stovyklų vadovų suvažiavimas, organizuotas PLB stovyklų skyriaus, įvyko gegužės 15-16 d. Prisikėlimo maž. salėje ir Liet. Vaikų Namuose. Dalyvavo apie 40 vadovų iš įvairių organizacijų bei institucijų: ateitininkų, skautų, studentų, sportininkų, parapijų, vienuolių. Suvažiavimą atidarė A. Saulaitis, SJ, o studijinius pranešimus įvairiais klausimais padarė V. Skrinkas, Ir. Lukoševičienė, J. Staškevičius, sesuo Viktorija, J. Stempūzis, B. Matzeikienė, Z. Slektytė, J. Karasiejus. Sekretoriavo: A. Bušinskaitė, Z. Slektytė, kun. J. Staškevičius, G. Skrinkas. Pasitarimams pirmininkavo seselė Paulė. Suvažiavimas dalyviai buvo pakviesti į „Aušros“ stovyklų priėmimą — vaizės, o sekmadienį dalis jų dalyvavo jaunimo poezijos vakare. Platanis suvažiavimo aprašymas — sekančiame „T2“ nr.

Toronto švietimo vadyba pasakė \$2 milijonus pagerinti imigrantų švietimui ir nutarė: patstatyti dar 26 kišiojamos patalpas anglų k. kursams; įsteigti dar 5 klases Main St. mokykloje, kur telkiamas imigrantų švietimas; paruošti italų, portugalų, graikų ir anglų kalbomis brošiūrų apie vidurines ir aukštesnias Ontario mokyklas.

Toronto universiteto Sv. Mykolo kolegija ir šią vasarą rengia teologijos kursus kunigams ir pasauliečiams. Bus dėstomi trys kursai: „Gyvoji krikščionij Bendrija“, „Dievo žodis“ ir „Besikeičianti krikščionij Bendrija“. Kursai prasidės liepos 4 d. Smulkesnės informacijos teikia: Rev. L. J. Elmer, C.S.B., 50 St. Joseph St., Toronto 5.

sudorjusi Vilniaus „Statybą“ 64-47. Trečia vieta užėmė kurį laiką pirmą, bet pabaigoje pralaimėjo „Plastikui“ 65:73 Kauno „Bangos“ krepšinininkai.

Pergalės prieš Vokietiją dienos proga maratoninį bėgimą Trakai — Vilnius laimėjo Vilniaus „Lokomotyvo“ draugijos instruktorius Jurius Buldygerovas, į Vilnių atbėgęs per 1 val. 35 min. 11,2 sek. Antruoju baigė per 1 val. 39 min. 40 sek. pasiekę gydytojas iš Kauno Aleksiejus Ciuklovas, 20 sek. pralenkęs Panevėžio hidromelioracijos technikum moksleivį Kostą Barčų. Šis „lietuviškas maratonas“ suorganizuotas jau aštuntą kartą ir jame dalyvavo ne tik Lietuvos ilgujų nuotolių bėgikai, bet ir svečiai iš Leningrado, Karaliaučiaus, Volgogrado.

Paskelbtos slaptos žinios

Atkelta iš 2-ro psl.

taip pat minimas buvęs premjeras J. Diefenbakeris. Esą jis pareiškė Gerda, kad ji, padedama P. Seigny, daro didelę paslaugą Kanadai. Policija taip pat susekusi, kad Gerda, prieš atvykdamą Kanadon, dirbo britų ir amerikiečių karininkams, bet kartu turėjusi ryšių su sovietų žvalgybos karininkais Rytų Berlyne. V. Vokietijai ji buvusi teismo nabausta 6 mėn. už vagystę, bet po 3 mėn. pasprukusi iš kalėjimo. Montrealy ji buvusi suimta už nepažintą čekio išrašymą, bet paleista be bausmės, nes ją užtarė augsti pareigūnai.

Teisinė komisija apklausinėjo ir patį P. Seigny, kuris, priešingus pusės advokatų klausimui spaudžiamas, negalėjo paneigti savo intymių ryšių su Gerda. Buvęs teisingumo ministras D. Fulton pareiškė teisei komisijai, kad P. Seigny atveji perdavęs premjerui J. Diefenbakeriui, kuris pareikalavęs nutraukti ryšius su Gerda, bet nesulaukęs atsisakymo. J. Diefenbakeris dar nėra davęs savo pareiškimo teisei komisijai, bet parlamente kritikuvo teisę Spence už tokį atvirą bylos tyrinėjimą.

Ateitininkų žinios

Stovyklų vadovų ir rengėjų suvažiavime praėjusį savaitgalį dalyvavo gana didelis būrys ateitininkų ir pasikeitė nuomonėmis su kitų organizacijų vadovais. Suvažiavimas buvo naudingas visiems ir praėjo darbingoje nuotaikoje.

Moksleivių Ateitininkų sąjungos centro valdybos pirm. R. Laniauskas iš Klevelando lankėsi Toronto, dalyvavo stovyklų vadovų suvažiavime ir tarėsi su moksleivių globėjais Toronto.

Hamiltono moksleivių ateitininkų šventė įvyksta šį seštadienį ir sekmadienį. Vyresnieji moksleiviai yra Hamiltono pakviesti toje šventėje dalyvauti iš Toronto vyks būrelis vyr. moksleivių; kreipis pas R. Petrauską tel. 621-1590. Atsiradus daugiau vykstančių, bus pasamdytas autobusas.

Ateitininkų tėvai, kurie gaus iš susidariusio Tėvų pranciškonų stovyklaviečių pagerinti komitetą laiškus, prašomi prisidėti stambesne auka. Ateitininkai kiekvienais metais naudojami stovyklavietė nemokamai.

Skaitytųjų laišku skyrįje Hamiltono dienraštis „The Spectator“ bal. 29 d. įdėjo K. Barono laišką, kuriame jis atkreipia dėmesį į prof. D. Novak netikslumus straipsnyje apie tautybes Sov. Sąjungoje. „Didelė skriauda padaryta lietuviams, latviams ir estams, kurie savo kilmę yra skirtingi nuo rusų“ — rašo K. B. Nors laiškas ištėtas gerokai sutrumpintas, tačiau pakankamai pabrėžia profesoriaus nepilną informaciją apie sovietų pavergtas tautas.

Magdalena Sidoraitė, 24 m. amžiaus, iš Suvalkų trikampio nori susirašinėti su Kanados lietuvių jaunimu. Suinteresuotieji jos adresą gali gauti „T2“ administracijoje.

21 METŲ AMŽIAUS?

Kai jums sueina 19 metų, nebesate kartu su tėvais dengiami ligoninės draudimas. Kad ir toliau būtumėte apdrausti, turite per 30 dienų individualiai įsirašyti. Prašymų formas galite gauti banko, ligoninėje arba tiesiog iš Komisijos įstaigos.

KĄ TIK VEDE?

Reikia mokėti šeimyninį draudimo mokestį, jei norite, kad dengtų abu — vyrą ir žmoną. Todėl nedelsdami praneškite savo grupei arba, jei abu mokate tiesiogiai, praneškite Komisijos įstaigai.

GAVOTE NAUJĄ DARBĄ?

Jei pakeičiate darbą ir norite turėti apdraudą ir toliau, sekite instrukcijas, surašytas „Form 104“ Hospital Insurance mokesčio pažymėjime, kurį išduoti turi jūsų darbdavys paliekant darbą.

Your ONTARIO HOSPITAL INSURANCE Plan

Ontario Hospital Services Commission
Toronto 7, Ontario
Ad. No. 5011

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

Parkdale B-A Service Centre
1181 QUEEN ST. W., prie Gladstone
535-9468
Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Mašinų vilkimas (Towing) darbo val. tel. 535-9468 po 7 v. r. 6-8503
Mechaninis mašinų taisymas, ELEKTRONINIS Kvalifikuoti mechanikai.
(Alen Scop) patikrinimas.

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West

527 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.
PR. KERBERIS
RO 7-5454

J. RUKŠA
LE 2-4404

Namų tel. LE 6-9185

RETA PROGA!

JANE - BLOOR, \$10,000 įmokėti, 8 kambarių per du aukštus atskiras namas, garažas su šoniniu įvažiavimu, 2 virtuvės.

RUNNYMEDE - BLOOR, \$10,000 ar mažiau įmokėti 10 kambarių atskiras namas, 2 virtuvės, viena skola balansu.

LAWRENCE - BATHURST, \$15,000 įmokėti, gražus 5 butų (5 plex) atskiras pastatas, garažas, augštos nuomos, puiki vieta.

BERESFORD - BLOOR, apie \$6,000 įmokėti, 7 kamb., mūrinis namas, garažas su privačiu įvažiavimu.

DURIE - BLOOR, apie \$10,000 įmokėti, 7 kambarių atskiras mūrinis namas, dvi prausyklos, užbaigtas rūsys, garažas.

15 BUTŲ apartamentinis namas, moderniškas, puikios statybos; balkonai, apie \$14,500 metinių paj., puikus nuomav. rajonas.

INDIAN RD. - BLOOR, apie \$5,000 įmok., 8 kambarių mūr. namas, naujas šildymas, dvi prausyklos, dvigubas garažas; viena atvira skola balansu.

JANE - ANNETTE, \$15,900 pilna kaina, 5 kambarių atskiras vienaaukštis (bungalovas) ant dvigubo sklypo, galima pastatyti du namus.

PASITEIRUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W.

Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakaras — BU. 9-1543.

BLOOR - DUNDAS, \$3,000 įmokėti, balansas — vienas atviras morkitaiš, plytinis 6 kambarių namas, garažas, nauja apšildymo sistema. Pigi kaina.

DUFFERIN - ROGERS, \$2,500 įmokėti, atskiras, 6 kambariai, vandeniu apšildomas, 2 garažai. Prašoma tik \$16,900.

BLOOR - JANE, 7 kambarių, atskiras plytų namas su privačiu įvažiavimu ir garažu, vandens apšildymas. Prašoma kaina \$27,500.

BLOOR - RUNNYMEDE, 8 kambariai per 2 aukštus, vandens apšildymas, privatus, platus įvažiavimas. Prašoma kaina \$27,900.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENTUI

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKAME
4 3/4% už depozitus
5 1/2% numatyta už šėrus
KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ.
ASM. PASKOLAS duodame iki \$5,000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

Pamos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje
KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROŠNIŲ IŠVALYMAS
24 val. vėliantį greitai krosnių taisyso tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAREIKTI KURO ALYVOS BENDROVĖ
Šiandien ir patarnavimo planai. Išmokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: St. Prapakas
tel. RO 7-9088 kiekvieną metu.

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

1385 Queen St. W. (prie Lansdowne Ave.)

Telefonai: LE. 4-8459; LE. 4-8450 Namų telefonas: BE. 3-5996

\$4,000 ĮMOKETI, prie Lansdowne ir Queen g-vių; atskiras, gery plytų, 9 kamb., 2 vonios, 2 virtuvės, platus šoninis įvažiavimas, garažas, nauja krosnis.

200 AKRŲ su privačiu ežeru, kuriame yra prieš 2 metus užveista žuvis. Arti Bracebridge, prie plento; plytinis gyvenamas namas, 8 kamb.; reikalingas remontas. \$5,000 įmokėti, 1 morkitaiš. Ideali vieta subdivizijai.

JANE - DUNDAS, triplexas, 5-5-3 kamb., plytų, atskiras, 8 m. senumo privatus įvažiavimas; \$335. mėnesinių pajamų.

Turime krautuvų, namų, vasarinių, hotelių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat patipiname geresniam sąlygoms paskolų-morkitų.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bludžius

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4. TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:

Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Antr. 10 - 1.30

Treč. uždarytas

Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8

Šešt. 9 - 12

Sėkm. 9.30 - 1

4 3/4% — 5 1/2% (už indėlius)

6 1/2% — 7% (iš skolininkų)

Iki \$2 milijonų dar trūksta \$150,000

Vienas greičiausiai augančių kredito kooperatyvų visoje Kanadoje!

780 Queen St. W.
prie Gore Vale
Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Mėniskos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, bižnių.

SKUBIAI SKAMBINKITE

HIGH PARK AVE. & ANNETTE \$5,000 įmokėti, mūro, atskiras 10 didelių kambarių per 3 aukštus; pirmame aukšte 4 dideli kambariai, moderni virtuvė ir prausykla iš 4 dalių. Vandeniu apšildomas. Liks viena ilgametė skola balansu.

RONCESVALLES - SUNNYSIDE \$8,000.00 įmokėti, atskiras, mūrinis, 9 dideli kambariai per 3 aukštus, mod. virtuvės, vandeniu apšildomas, 2 garažai; prašo \$28,900.

BLOOR & DUNDAS, \$10,000.00 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai per 3 aukštus, garažas. Prie gero susisiekimo ir apsipirkimo; pardavimo kaina \$20,500.

Nerėdę atitinkamo namo bei biznio žinias, prašome paskambinti ir Jums bus surasta ko Tamstos pageldaujate — vieta, kokybė ir kaina. Čia gausite rimtą ir sąžiningą patarimą.

J. KUDABA, LE 1-1161, namų RU 3-2105

— Ši ketvirtadienį, Kristaus Dangun žengimo šventėje, pamaldos rytą — 7.30 ir 8 val., o vakare — 7.30 val. Vakarinių Mišių metu kviečiame visus įsijungti į lietuviškų giesmių giedojimą.

— Ši penktadienį 7.30 val. vakare — gegužinės pamaldos.

— Ryšium su ilguoju savaitgalio šį sekmadienį, 11 val. pamaldos bus ir Gerojo Ganytojo stovyklavietės koplyčioje Springhurst.

— Šv. Jono Kr. Pašalpinė Draugija gražiai paminėjo iškūrimo 45 metų sukaktį. Draugijos nariai gausiai dalyvavo 11 val. pamaldose, skirtose už draugijos mirusių ir gyvų narius.

— Praėjusį sekmadienį 10 val. pamaldose visi dalyviai gražiai įsijungė į giedojimą. Kviečiame šio gražaus papročio laikytis ir toliau, pasinaudojant giesmių tekstu iš knygučių "Šv. Mišios lietuviškai".

— Mirus a.a. Jieva Janeliūnienė, nuosirdi užuojauta jos dukrai Magdalenai Krilavičienėi ir jos šeimai.

— Ši šeštadienį, 9 v.r., pamaldos už Bielauskų šeimos mirusius.

— Pakrikštyta: Rama Emilija Gvildytė.

Šv. Jono lietuvių kapinėse baigti išlieti pamatai dvidešimt vienam paminklui. Jų dauguma bus pastatyti dar prieš kapinių puošimo ir lankymo dieną — gegužės 29. Šventės išvakarėse numatoma jaunimo organizacijų talka. Gegužės 29 d. — susikaupimas kapinėse 4 v.p.p. Šią savaitę kapinėse palaidota: a.a. Jieva Janeliūnienė ir a.a. Pranas Žutautas.

Dėmesio, dėmesio! Pranešame, kad pradedant ateinančiu sekmadieniu, gegužės 22 d., ev. lietuvių Vilties par. pamaldos prasidės 9.30 val. ryto įprastoje vietoje. Pamaldos ritytis Alhambros United bažnyčioje, 1053 Bloor St. W., Toronto 9, bus laikomos iki rugsėjo 25 d. Pamaldos gegužės 22 ir 29 d. bus su Šv. Komunija.

Parapijos valdyba

Šv. Jono Kr. Pašalpinė Draugija gegužės 15 d. paminėjo savo įsisteigimo 45 m. sukaktį specialia iškilmė ir susirinkime Šv. Jono Kr. par. salėje. Minėjimą pradėjo Draugijos pirm. A. Čirūnas, pakviesdamas A. Bumbulį pirmininkauti. Savo prkalboje pirm. A. Čirūnas priminė, kad Dr-ja buvo įsteigta siekiant artimųjų pagalbę, tikėjimui ir tautybei išlaikyti. Per 45 metus ji gana daug nuveikė: įsteigė parapiją, bažnyčią, salę, organizavo parengimus, rėmė Dariaus - Girėno skridimą, turėjo savo biblioteką ir t.t. Baigdamas p. Čirūnas pastebėjo, kad Dr-ja po tiek metų reikia remonto — naujo kraujo. Išd. p. Streitas savo pranešime pastebėjo, kad Dr-ja per 45 m. išmokėjo pašalpois \$12.000; mirė 14 narių; dabar yra 53 nariai (per susirinkimą įsirašė 5 nauji nariai). Ta proga buvo pagerbti seniausieji nariai — Juozas Griška ir p. Jurcienė. Sveikino: Šv. Jono Kr. par. klebonas kun. P. Azubalis, "T2" red. kun. Pr. Gaida, V. Ramanauskas; raštų — K.L.K. Moterų Dr-jos Šv. Jono Kr. par. skyrius. Taip pat kalbas pasakė — buvęs mokykl. J. Balčiūnas ir p. Vektieris. Paskaitė apie dvasinį sveikatingumą skaitė V. Judzentavičiūtė. Kartu su minėjimu buvo sujungtos vaishės, kurias paruošė Dr-jos narės. Ši iškilmė padarė Dr-ją tėti savo veiklą.

Gailūs Skrinškas šį pavasarį baigė Toronto universiteto humanitarinį fakultetą (3 metų kursą) bakalauru laipsniu. Mokslo baigimo ir gimtadienio proga jo tėvai ir draugai surengė jaukias pagerbtuves. G. Skrinškas ypač aktyviai dalyvauja skautų veikloje.

A. a. Pranas Žutautas, kuris nuskeno bežvejodamas St. John's ežere 1965 m. spalio 31 d., vis negalėjo būti surastas. Praėjusį savaitgalį pripuolamai išgriebė jo lavoną kanadiečiai žvejai ir pranešė policijai. Jo drabužių kišenėse rasti dar nesugedę dokumentai ir pinigai. Velionis iškilmingai laidojamas gegužės 18 d. iš Prisikėlimo bažnyčios 10 v. r.

ISNUOMOJAMI II augšte du kambariai ir virtuvė su atskira prausykia; taip pat III augšte kambarys ir virtuvė. Galima užimti nuo birželio 1 d. Skambinti nuo 9 val. ryto iki 3 v. p.p. tel. LE 6-8835.

REIKALINGAS PENSININKAS (vyras ar moteris) pagelbėti vasarvietėje Springhurst Beach. Teirautis 534-8112 Toronto.

TORONTE ISNUOMOJAMI du kambariai III-e augšte. Teirautis tel. 534-8112

PARDUODAMAS AUTOMOBILIS, 1964 m. Falcon Futura, 6 cyl. 120 a. i. dviejų durų, mėlynos spalvos, automatinė, labai geros kokybės. Išvažiata 8239 mylios. Teirautis telef. LE 5-7515.

— Mirus a.a. Jieva Janeliūnienė, gilia užuojauta reikiame dukrai Magd. Krilavičienėi ir jos šeimai.

— Giliai užjaučiame p. A. Čepionę, mirus jos tėveliui, ir Vl. Pleckaitį, mirus jos motinai.

— A.a. Prano Žutauto laidotuvis — šį trečiadienį, 10 v., iš Prisikėlimo bažnyčios. Broli Bronių ir jo šeimą nuosirdžiai užjaučiame.

— Prašytos paskelbti Mišios: šį sekmadienį, 9 v. — už a.a. S. Lesniauską, užpr. p. Ranių; 10 v. — už a.a. J. Skaržinską, užpr. p. Kriauciūnienės; 11.45 v. — už a. J. Dambrauską, užpr. p. Birštonų ir p. Puzerienės; 11.30 v. — už a.a. Elzbietaus vėlę, užpr. p. Slekių; kit. pirmadienį, 7.30 v.r. — už a.a. Pov. Agurkį, užpr. p. Prakupį.

— Sutvirtinimo sakramento pamokos — kas antradienį ir ketvirtadienį, 7 v.v., ir kas sekmadienį po 10 v. Mišių; tik šį sekmadienį pamokų nebus.

— Pirmosios Komunijos iškilmų fotografijų parvyzdžiai matomi ir išsienkiami bei fotografuojami gaunamos po 10 v. Mišių ir po Sumos par. kavinėje.

— Šis sekmadienis skiriamas maldai ir atgailai už pavergtą tėvynę. Tradicinis pasiaukojimas Dievo Motinai — po Sumos per gegužinės pamaldas.

— Gegužinės pamaldos šio kiedienišio laikomos 8 v.v., 6 sekmadienį po Sumos.

— Motinos Dienos novenos Mišios — kasdien 8 v. ryto.

— Prašome šį rudenį šv. Eleono vaikų darželį ar I skyrių pradedančių vaikų užregistruoti jau dabar tu įstaigų raštine.

— Repetacijos: suaugusių choro vyrams — šį ketvirtadienį, 7.30 v.v.; studentams — trečiadienį, 7 v.v.; vaikams — penktadienį, 6.30 v.v.

— Artėjant 10-tai stovyklai, T. pranciškonų stovyklavietėje vėl prasidėjo naujos statybos ir pagražinimo darbai. Kurie gali prisidėti darbu, ypač savaitgaliais, maloniai prašomi paskambinti T. Pauliui, LE 3-0621.

Stovyklų pasiekimas priklauso ne tik nuo vadovų ir stovyklos programos, bet ir nuo pačios stovyklavietės. Per tų pranciškonų stovyklavietę Vasagoje kas metai praeina apie 500 lietuviškų jaunimo. Stovyklavietė reikalinga remonto ir įvairių pagerinimų. Tam reikia lėšų. Stovyklai pagerinti komitetas šią savaitę išsiuntinė laiškus visiems tėvams, kurių vaikai stovyklavo ar stovyklaus pranciškonų stovyklavietėje. Komitetas prašo vienkartinės aukos ir tikisi, kad visi tėvai duosnari ir skubiai atsilieps.

Prisikėlimo parapijos bankelis ateinančių pirmadienį, gegužės 23 (Viktorijos Diena) bus uždarytas.

Valdyba

Jaunimo poezijos vakaras, rengtas KLB jaunimo sekcijos gegužės 15 d. Prisikėlimo salėje, susilaukė gražaus pasiekimo — dalyvių buvo gausu, o programa originali. Ši kartą vietoje pranešėjo du berniukai rodė užrašus ant platus kaspino. Štai išvynioja kaspiną su užrašu "Pradžią", toliau — kitų užrašų "L. Svėgzdaitė" ir t.t. Savo poezijos kūrinius paskaitė torontietė L. Svėgzdaitė ir montrealietis K. Barteška. Jų poezija buvo jauna, kaip ir jos autoriai. Naujas dalykas buvo ir skudučių orkestras, sudarytas iš jaunųjų skautų. Jam vadovavo Stp. Kairys. Įspūdingai buvo įscenizuota poezijos rinktinė, kurioje buvo sukelkti ne tik eilėraščiai, bet ir simbolinis poetas su kontrabasu, ir muzika, ir išraiškos žokis (Kryžanauskaitė). Visi susilaukė ilgų publikos plojimų. Poezijos rinktinę skaitė: A. Bušinskaitė, Z. Slekytė, A. Bušinskaitė, A. Puteris. Visą vakaro programą paruošė bei apipavidalino D. Skrinškaitė ir V. Tamulaitė. Visiems programos dalyviams padėjo KLB jaunimo sekcijos pirm. G. Rinkūnaitė.

Toronto pradžios mokyklose panaikiniams pažymėjimams, kuriuose mokiniams būdavo išrašomi pažymėjimai 3 kartus per metus už kiekvieną studijuojamą dalyką. Vietoje to mokiniams dabar patsineš namo tik bendras mokytojo pastabas. Toliau ateityje norima sumažinti namų darbus, kad mokiniai turėtų daugiau laisvo laiko. Daug mokytojų tiems pakeitimams nepritaria.

KARTONO BALIJE, T. pranciškonų salėje, pamesta skara — juoda su išsiuvinėtomis gėlem. Radusieji prašomi skambinti po 6 v.v. tel. 762-9143.

GALEČIAU BŪTI SEIMININKE klebonijoje: sutinku išvažiuoti iš Toronto. Rašyti p. Magilioni c/o "Tėviškos Žiburių", 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

ISNUOMOJAMAS BUTAS II-me augšte iš 3-jų kambarių ir virtuvės su atskira prausykia, 62 Kenneth Ave. Tel. 769-3866.

PRANEŠIMAS IS ROMOS

Lietuvių protestas dėl pašto ženklų

Romos lietuviai kunigai energingai reagoavo prieš lenkų pretenzijas į Aušros Vartus. Lenkai, šveddami savo krikščionybės įvedimo tūkstantmetinį jubilėjų, pasirūpino, kad Vatikanas išleistų tam jubilėjų paminėti seriją pašto ženklų. Ženklų piešinius parengė lenkų dailininkė C. Dabrowska. Viename tu ženklų yra atvaizduota lenkų karalienė Jadvyga, o jos kairėje pusėje įdėti Vilniaus Aušros Vartai su lenkišku užrašu "Ostra Brama".

Romos lietuviai kunigai, patyrę, kad toks ženklas bus išleistas, balandžio 27 d. susirinkę Šv. Kazimiero lietuvių kolegijoje, nutarė skubiai reaguoti. Prel. L. Tulaba tuoj suredavo raštą, kurį pasirašė visi susirinkime dalyvavę kunigai. Balandžio 28 d. tas raštas buvo įteiktas Vatikano valstybės sekretoriui kardinolui Amleto Cicognani. Rašte sakoma: "Su dideliu skausmu sutinkame žinią apie naują išleisimą vaticanų pašto ženklų seriją paminė-

ti tūkstantmetinei krikščionybės įvedimo sukakčiai Lenkijoj. Iš tikrųjų mus labai skaudina faktas, kad viename pašto ženklų piešinyje šalia Jadvygos paveikslu įdėta garsioji Vilniaus Marijos Gailestingumo Motinos šventovė. Tai ne tik neatitinka istorinei tiesai, bet dargi įpina politinius motyvus ir ginčus. Todėl maloniai prašome, kad minėtasis pašto ženklas nebūtų išleistas, kad tuo būdu būtų išvengta nenaudingų ir kenksmingų ginčų tarp lietuvių ir lenkų, kaip emigracijos taip ir tėvynėje. Bažnyčios priešai išnauduoja kiekvieną progą pulsti Šv. Sostui ir atitraukti nuo jo tikinčiuosius. Trokštame, kad Vatikano pašto ženklas neduotų progos naujiesiems Bažnyčios puolimams Lietuvoje..."

Taip pat protesto raštą įteikė ir Lietuvos atstovybė prie Šv. Sosto. Nežiūrint to, Vatikanas pašto ženklus gegužės mėn. 3 d. išleido, o lenkai dargi pasigaminavo su Vilniaus katedros vaizdu ir lenkiška vėliava virš jos. R.

MOKSLO METŲ UŽBAIGA TORONTE

Šeštadieninė mokykla iškilmingai baigė mokslo metus gegužės 15 d. Į Prisikėlimo salę susirinko ne tik visa mokykla, bet ir daug tėvų. Mokyklos ved. J. Andriulis, visus pasveikinęs, pakvietė įvokacijai kapelioną J. Staškevičių. Sveikinimo kalbas pasakė: konsulas dr. J. Zmuidzinaitis, mokyklų tarybos pirm. Placidas Barius, OFM, apyl. pirm. Aug. Kučulas ir tų komiteto pirm. L. Šeškus. Visi linkėjo įsijungti į lietuvišką gyvenimą, ruošti vasaros stovykloms. Tarybos pirm. E. to, padėkojo visiems, dirbusiems mokyklai. Baigusius pažymėjimus įteikė kons. dr. J. Zmuidzinaitis, o dovanas (V. Sruogienės "Lietuvos istorija" — tarybos pirm. T. Placidas. Mokykl. A. Kuolienė, dėdusi lituanistiką, įteikė kiekvienam baigusiam po rožę, kurias jie perdavė savo motinoms. Jautriai, nuosirdžiai kalbą pasakė baigusiu klases auklėtojas Vyt. Terseckas. Mokinį vardu žodį tarė L. Teišerskytė, praleidusi savo vaikystę Sibire. Baigusiuji dovano teko: vedėjui J. Andriuliui, V. Tesekui, J. Jankaičiui ir A. Kuolienėi. Jos atstovavo 14-ka baigusiuji X skyrių. Štai jie: A. T. Aušrotaitė, B. M. Dilkutė, D. M. ti.

Kazlauskaitė, A. V. Kryžanauskaitė, G. V. Pacevičiūtė, V. P. Pranciškaitė, R. J. Puteris, E. J. Rovas, R. M. Stančiškaitė, A. K. Strimaitis, L. N. Teišerskytė, J. M. Urbonaitė, R. R. Urbonaitė, E. A. Zabiela.

Gražiai buvo paruošta ir meninė dalis, kurią atliko mokiniai. D. Kazlauskaitė paskaitė savo rašinėlį, mokinį grupę, paruoštą mokykl. M. Gudaitienės, atliko eilėraščių ir dainų pyne, kita — in-scenizavo pasakėčią "Vilkas ir erikuks", jaunesniųjų mokinų choras, vad. L. Stosiūno, o vyresniųjų — vad. V. Verikaitis, išpildė keletą liet. dainų; taut. šokių grupė, vad. D. Augaitys, smagią pašokė. Programos pranešėja buvo R. Mažeikaitė. Po programos visus mokinius tėvų komitetas pavaišino. Visi skirstėsi su pakilia nuotaika ir dėkinga širdimi mokyklai už darbą. Kr.

Toronto Lietuvių Akademikų Draugijos metinis narių susirinkimas — gegužės 30 d., pirmadienį, 8 v.v., Prisikėlimo muzikos studijoje. Bus svarstomi įvairūs reikalai ir renkama valdyba ateinančioms mokslo metams. Visi nariai kviečiami būtinai dalyvauti. Valdyba

Mirus a. a. JIEVAI JANELIŪNIENEI,

dukrai, žentui ir anūkam

reiškiame nuosirdžią užuojautą —

A. J. Ališauskai

P. P. Poigrimai

TORONTO MIESTAS

Pelenų ir šiukšlių išvežimo reikalu

Kadangi pirmadienis, gegužės 23-joji (Victoria Day ir Karalienės gimtadienis) yra paskelbta vieša nedarbo diena, todėl Toronto mieste nebus surenkami pelenai ir šiukšlės. Bus laikomasi šios tvarkos:

JEI PIRMADIENIS YRA JŪSŲ REGULIARI ŠIUKŠLIŲ IŠVEŽIMO DIENA, JOS BUS IŠVEŽAMOS ANTRADIENI.
JEI ANTRADIENIS YRA JŪSŲ REGULIARI ŠIUKŠLIŲ IŠVEŽIMO DIENA, JOS BUS IŠVEŽAMOS TREČIADIENI.
NEMESKITE PAGREBŲ, ŽOLĘ AR ĮVARIŲ ŠIUKŠLIŲ ANT NUTEKIMO VAMZDŽIŲ. SUDEKITE VISAS TOKIAS LIEKANAS I UZDARAS DEŽES, PARUOSTAS REGULIARIOS DIENOS IŠVEŽIMUI.

H. F. ATYEO, P. Eng. Gatvių priežiūros viršininkas

VASAROTOJŲ DEMESIU

Lietuviška JANSONŲ vasarvietė Cape Cod Mass., USA vila

AUDRONĖ

šiais metais atidaroma vasarajimui nuo birželio m. 18 d. iki rugsėjo 15 d. Visus tautiečius maloniai kviečia atvykti praleisti atostogas. Jau dabar galima užsakyti. Kreiptis: Dr. Ed. Jansonas, 15 Rosedale St., Boston, Mass. 02124, USA. Tel. 288-5999

RŪTA

— sunkvežimio tarnyba.

Perkautysimas bei pervažiavimas.

ZEMIAUSIOS KAINOS.

Skambinkite JOE

tel. 248-8217

AUTOMOBILIAI nauji ir vartoti

Nauji: DODGES, CARONETS,

VALIANT ir CHRYSLER.

Vartoti: garantuoti geros kokybės

Teirautis pas J. C. (Joe)

COFFEY. Tel. LE 4-1191

711 St. Clair Ave. West

Leonard Dodge — Chry

Linkydami Toronto

nepamirškite užsukti dovanų, suvenyrų ir įvairių reikmenų krautuvėn "The Times"

1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547

Sav. A. MYCHAJLOWYCZ

Užsakymai priimami ir paštu.

Vysk. Maželis kovoja su mirtimi

Gautomis žiniomis iš Lietuvos, labai sunkiai serga vysk. P. Maželis. Jis balandžio 13 d. buvo atvežtas į Kauno ligoninę. Balandžio 19 d. jam buvo daryta operacija, bet vos tik atidare skrandį gydytojai pamatė, kad visą jį yra apėmus vėžys ir nėra jokios vilties pagelbėti. Po operacijos jį aplankė vysk. J. Labukas, bet ligonis negalėjo kalbėti. Laiškė rašoma: "Vysk. Maželis jau aprūpintas visais ligonių sakramentais. Jis kovoja su mirtimi, nebepaliko mės mažiausios vilties pasveikti. Lūdnas, skaudus ir gailas, labai gaila visuomet besispypsančio gerširdiško baltos senelio vyskupo". Kai tik žinia pasiekė Romą, mons V. Mincevičius apie tai pranešė arkivysk. Samore, kuris tuojau pasirūpino, kad vysk. Maželiui būtų pasiųstas popiežiaus palaiminimas.

Liet. Kat. Akademijos suvažiavimas įvyks Vokietijoje

L. K. Mokslo Akademijos centro valdyba balandžio 30 d. buvo susirinkusi Gregorianumo universiteto rūmuose posėdyje. Buvo svarstyta ir nutarta VII-ji Akademijos suvažiavimą šaukti Vokietijoje, Miunchene 1967 m. liepos mėn. Tam suvažiavimui jau intensyviai ruošiamasi. Vokietijoje įsteigta L. K. Mokslo Akademijos židinys, kuriam vadovauja kun. dr. J. Aviza. Jis tarsi su Bavarijos Katalikų Mokslo Akademija, kurios būstinė yra Miunchene, ir tiria galimybes gauti patogias Bavarijos K. M. Akademijos patalpas mūsų Akademijos suvažiavimui 1967 m.

Centro valdyba savo posėdyje IV. 30 d. priėmė L. K. M. Akademiją šiuos naujus narius: dr. Juozą Jakštą (Cleveland, USA), kun. lic. Dominiką Kenstavičių (Feucht, Vokietija), prof. dr. Juozą Mačernį (Argentina), prof. dr. kun. Vytautą Mankeliūną (Bogotá, Kolumbija) doktorantą Joną Medauską (München, Vokietija).

Jaunųjų rašytojų kūrybos rinkinys

JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdyba, skatinama jaunąją kartą literatūrinę kūrybą, Jaunimo Metų proga leidžia jaunųjų rašytojų almanachą. Jame bus spausdinami 16-30 metų autorių prozos ir poezijos kūrinių ir publicistiniai straipsniai. Jaunieji autoriai, pasirašę tikru vardu ir pavarde ir nurodę savo amžių ar gimimo metus, savo kūrinius prisiunčia iki 1966 m. rugsėjo mėn. 1 d. šiuo adresu: Jeronimas Ignatonis, 6642 So. Francisco Ave., Chicago, Illinois 60629, USA.

Prozos kūriniai turi būti neilgi, geros kompozicijos ir sklandžiai lietuvių kalba parašyti; publicistiniai straipsniai lietuvių tautinio kultūrinio gyvenimo temomis, neilgesni 3 mašinėse rašytų puslapių. Almanache bus spausdinama tik po vieną prozos veikalą ir po vieną publicistinį straipsnį to paties autoriaus; poezijos galės būti ir daugiau, pagal jos vertę. Almanachui redaguoti sudaroma komisija, kuriai ir pavadama padaryti atranką prisusių veikalų bei straipsnių. Silpniesiems kūriniams bus grąžinami autoriaus pagal jų nurodytą adresą, geresnieji bus spausdinami almanache be honoraro autoriams.

Kostas Januška

Etninio meno tarnyba — Community Folk Art Council gegužės 28 d. šeštadienį, 8 v.v., Royal York viešbučio Canadian Room salėje rengia vakarą — balių ("1966 Nation Builders Ball") ir kviečia visus dalyvauti. Įėjimas — \$6 porai, \$3 — vienam asmeniui. Apranga — "black tie" arba tautiniai drabužiai. Vakara gluboją Ontario gubernatoriaus su Ponia ir kiti įžymūs pareigūnai. Programą atliks škotų šokių grupė ir filipiniečių sambūris. Be to, bus loterija, kurioje galima laimėti 21 dienos kelionę iš Montrealio į Amsterdamą KLB b-vės spausminiu lėktuvu. Smulkesnį informaciją teirautis tel. 363-9311.

ISNUOMOJAMA HIGH PARKO RAJONE II augšte baldų 3 kambariai, virtuvė, saulės kambarys ir vonios kambarys. Teirautis nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų Tel. 534-0243.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981. Namų telefonas AM 1-0537.

City Driving School

OFFICIALIAI PRIZAPINTA Ontario Safety League. Nemokami nurodymai Jūsų namuose arba mūsų klasėse turintiesiems laisvius leidimus ir jau galima pradėti važinoti pirmą pamoką su standartiniu ar automatinėmis mašinomis. 572 R. OOR ST. W. (prie Rathburt) Tel. LE 2-3656. Rytose HO 6-1331

MONTREAL

Šv. Kazimiero par. žinios

Aušros Vartų par. žinios

3426 Parthenais St. Montreal 24, Que 1465 rue de Sève, Montreal 20, P. Q.

— Automobilis gatvėje smarkiai pritrenkė Dianą Majauskių; nuvežus į Queen Elizabeth ligoninę, po dviejų dienų mirė. Palaidota iš Šv. Kazimiero bažnyčios gegužės 14 d. Cote des Neiges kapinėse.

— St. Gabrini ligoninėje po labai sunkios operacijos guli Jonas Girdauskas. P. Svotelis taip pat paguldytas St. Gabrini ligoninėje. — Montreale General ligoninėje Malvinai Jūrenienė padaryta nosies ir gerklės operacija.

— Vincas Zemaitis iš Montreale General ligoninės jau kuris laikas perkeltas į Convalescence namus — 5155 St. Catherine E. — Gegužės 14 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje buvo sutuokti p. Couture su Ona Paulauskaitė.

— Gegužės 14 d. par. svetainėje įvyko gausus išieštuvinis p. Gurčin vakaras — dalyvavo virš 230 žmonių. Fotografas Tony Laurinaitis padarė visų grupių prie atskirų stalų nuotraukas. P. Gurčinams bus įteiktas didelis atminimo fotografijų albumas: jame bus pirmoji Montreale Šv. Kazimiero bažnyčia, vestuvių, parengimų ir kitokių progų nuotraukos.

— Gegužės mėn. 29 d. bus visu Montreale ateitininkų šventė. 10 v. — AV bažnyčioje Mišios, o po jų N. Pr. M. seselių vienuolyno salėje — šventės programa ir užbaiga su kavute. Montrealyje labai trūksta parengimų derinimo. Pvz. kad ir šį kartą, šalia ateitininkų šventės staiga atsiranda filmo rodymas tą pačią dieną, toje pat parapijoje. Vienu metu neįmanoma būti dviejose vietose.

— Yra nutarta rengti "Baltijos" stovyklavietėje liepos 17-24 d. ateitininkų vasaros stovyklą berniukams ir mergaitėms nuo 7 iki 16 m.; pagal amžių bus sugrupuoti atskirai. Iš anksto reikia pradėti galvoti, kad jos metu viskas sklandžiai eitų.

— Kun. J. Gaudzė birželio mėnesį nebus Montrealyje.

— Praėjusio sekmadienio rinkliava: \$119.31; bažnyčiai aukėjo J. Petrulis \$14 ir p. Gargasiene \$12. K. J. G.

"Lito" revizijos komisija išsiuntinėjo visiems "Lito" nariams jų sąskaitų balansus pagal "Lito" knygas. Jeigu tai pačiai datai išrašai pranešimuose skirti, siūlo išrašus užimti ilgesnį laiką, tai išrašus užimti lygtinti ne su paskutiniu knygučių išrašu, bet tos pačios datos išrašų pranešime ir knygučiųje. Pr. R.

Stovyklų vadovų suvažiavime gegužės 14 — 15 d. Toronte iš Montrealio dalyvavo I. Lukoševičienė, E. Mikalajūnaitė, A. Lukoševičiūtė, D. Zubiaitė ir A. Mažeika. Susidomėjimas jaunimo stovyklomis didėja ir joms šiemet, atrodo, labai rimtai ruošiamasi. v.

Kazys Barteška, jaunas mūsų kolonijos poetas, gegužės 15 d. dalyvavo Toronte įvyksiam jaunimo poezijos vakare. Tai jau ne pirmas jo pasirodymas už Montreale ribų. Sveikinam. v.

Rūta Semogaitė, McGill universitete besiruošianti psichologijos magistro laipsniui, vasarai studijoms išvyko į Angliją. v.

"Aukso žaisis", lietuvių pagamintas filmas, bus rodomas Montrealyje AV par. salėje gegužės 28 d., šeštadienį, 8 v. v. Bus ir popūvis, dalyvaujant R. Pūkelevičiūtei ir aktoriams. Įėjimas \$3.

Gegužės 29 d., sekmadienį, du sekmadienį: 12.15 v. p. p. ir 5 v. v. Įėjimas: suaugusiems \$2, moksleiviams \$1. Bilietai pardavinėjami sekmadieniais po 10 ir 11 val. Mišijų parapijos salėje.

"Tėviškos Žiburių" aukotojai

\$15 paaukojo Tautos Fondo Toronto skyrius; \$10 inž. P.